

Четвърто заседание

Неделя, 30 декември 1956 г.

(Открито в 9 ч.)

Председателстващ Николай Георгиев: (З в ъ н и) Другарки и другари народни представители! Присъствуват необходимото число народни представители. Обявявам днешното заседание на Народното събрание за открито.

Давам думата за доклад по законопроекта за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори на народния представител и министър на народното здраве и социалните грижи д-р. Петър Коларов.

Министър Петър Коларов: (О т т р и б у н а т а) Другарки и другари народни представители! За втори път тази година Народното събрание разглежда въпроса за пенсионното осигуряване на трудещите се. След като на VI извънредна сесия бе приет Законът за уреждане на някои въпроси по пенсиите, с който бяха увеличени минималните размери на пенсиите на близо 100 000 пенсионери, на настоящата сесия на Народното събрание е поставен за разглеждане нов, от голямо политическо значение законопроект — представеният на вниманието ви законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори.

Този законопроект бе изработен въз основа на решенията на Априлския пленум и постановлението на ЦК на БКП и Министерския съвет на 23 ноември т. г., с което бяха утвърдени основните положения за пенсиониране на строителите на социализма в нашето ново, кооперирано село.

Кооператорите земеделски стопани посрещнаха с огромно задоволство и с решимост да увеличат трудовите си постижения това историческо постановление на партията и народното правителство. За великата народна радост говорят многостотните писма и изказвания, публикувани в пресата. В писмото на кооператорите-пенсионери от ТКЗС в с. Чавдарци, Ловешко, до ЦК на БКП и Министерския съвет се казва:

„Другари, благодарим ви. Благодарим ви от сърце и душа. Стари хора сме ние, пък и думите ни мъчно идват на езика, ала за това, дето сторихте за нас, мислим си, тази е най-хубавата българска дума. Ляга тя точно на място. Та било ли е някога това у нас — старите хора, земеделците,

да получават пенсия? Цял живот работиш, а помощ няма и няма. Работихме и ние — някога като частници, а после в стопанството. Дадохме каквото можахме. И нашият труд е в темела на това стопанство. Ала не можем вече да се равняваме с младите. Отстъпихме им мястото си и си мислехме — ще караме старините как да е. Ала ето, че нашата мисъл излезе крива — няма „как да е“ да караме. Човешки, добре ще живеем, защото вие, другари, и сега не ни забравихте. Старините ни ще бъдат по-спокойни, с радост гледаме в бъдещето.

Има хора, които искат черен облак да надвисне над дните, дето идват за нас. Тия хора ние знаем кои са, па знаем и техните слуги. Старото им се иска на тях да върнат, чорбаджиите да се качат пак на гърба ни. Направо ще им кажем — няма да я бъде тая! В нашия дом всеки ден влиза радост, тоя дом ние ще си редим. Хубаво си е тук у нас и все по-хубаво става — и за нас, и за синовете и дъщерите ни, и за внуците ни.

За това хубаво още един път ви благодарим, другари!“

„Голямо дело извършиха партията и правителството, че помислиха за нашите старини“ — казва дядо Васил Йовков от с. Златарица, Еленско“. Мене и бабичката ни налегнаха годините и не можем вече да работим. С двете пенсийки ще посрещнем къщните си разходи“.

„Ние още нямаме 60 години, но тая новина радва и такива като нас“ — разправят кооператорите Иван Матев и Никола Грънчаров от същото село. „По-друго ще бъде отгук нататък. По-младите, които не са още за пенсия, ще знаят, че на стари години ще имат хубава подкрепа и ще работят с по-голям мерак“.

В законодателната комисия др. Ради Найденов сподели радостта и признателността на старите кооператори от с. Брестовец, Плевенско. Когато подкачил старците да се изкажат няма ли нещо да се оплачат, те отговорили: „С постановление-нието за нашите пенсии вие затворихте устата ни и отворихте сърцата ни!“

Не се съмнявам, че всеки от вас може да разкаже редица такива примери от ореците си на множеството събрания и митинги с трудещите се, примери за безграничната признателност и задоволство от това решение на партията и правителството, както и от системата мероприятия, които бяха проведени през настоящата година за подобряване материалното и културното положение на народа ни в изпълнение решенията на Априлския пленум на ЦК на нашата партия.

Другари! Ние обсъждаме един законопроект, с който нашата народнодемократична държава може да се гордее. По нов начин в Народна република България се решава въпросът за пенсионната осигуровка на трудещите се селяни-

кооператори. Това стана възможно на основата на огромните постижения на социалистическото строителство в нашата страна и селското стопанство. Това стана възможно само благодарение на правилната партийна политика, водеща нашия народ с бързи крачки по пътя на социализма и щастие. Нека враговете на народната власт ни покажат нещо подобно в капиталистическите страни! Нека разните „гласове“, които тровят етера със своята антинародна пропаганда, беснеят още повече от факта, че на 420 000 пенсионери земеделски стопани-кооператори от 1 януари 1957 г. ще бъдат осигурени старините! С такива красноречиви факти отговаря нашата народна власт на вражеските хули, насъсквания, опити да ни откъснат от братското семейство на социалистическите страни, да помрачат нашата нерушима и свята дружба с великата съветска страна.

Значението на този законопроект може да се определи като общонародно, тъй като той засяга по-голямата част от трудещите се в нашата страна, които, обединени в ТКЗС, вървят по пътя на социалистическото развитие.

Приемането на новия закон за пенсиониране на земеделските стопани, членове на ТКЗС, ще бъде нов сериозен принос в борбата за пълната победа на социалистическия строй в село. Наред с проведеното от партията и народното правителство увеличение на изкупните цени на много земеделски произведения, с намаляването на цените на употребяваните в селското стопанство промишлени изделия, с освобождаването от задължителните зърнени доставки на балканските селища, премахването на задължителните доставки на гроздето, сините сливи, ябълките, картофите, сеното, кравето, козето и биволското мляко, облекчаването на доставките на вълната законът за пенсионирането ще означава нов подем на материалното благосъстояние на селското население. Доходите на нашето село през 1957 г. ще се увеличат с около 700 милиона лева. По-добре, по-заможено ще живеят трудещите се селяни през 1957 г. Какво повече може да се говори тук. Нима може да има съмнение, че партията държи на казаната си дума, че тя не е изменила и няма да измени на генералната линия на своята политика да издига по пътя на социалистическото строителство от година на година народното благосъстояние! И няма никакво съмнение, че героите на селскостопанския труд, механизаторите, животновъдите, майсторите на високите добиви добре разбират това и ще хвърлят още повече сили в борбата за високопроизводително животновъдство, в борбата за високи добиви в растениевъдството, като с това достойно отговорят на грижите на партията и народната власт.

Другари народни представители! Крайътъглен камък на политиката на нашата партия е нерушимият братски съюз

на работниците и селяните. На укрепването на работническо-селското единство партията непрекъснато е отделяла и отделя голямо внимание. Законът за пенсионирането на членовете на ТКЗС представлява нов голям принос към братското единство на работническата класа и селските труженици. Разбира се, затова онези, които организираха контрареволуционния заговор в Унгария и които правят отчаяни усилия да заразят с бацила на контрареволуцията и нашата страна, още повече ще побеснеят, тъй като удари в камък още веднаж съкровената им мечта да разклатят единството на нашия народ, да разкъсат съюза между нашите работници и селяни.

Много, много ги боли предателите от контрареволуционната шайка около радио „Свободна Европа“, които пей дават да върнат капиталистическото робство в нашата страна и да възстановят властта на чорбаджиите и лихварите в нашето село. Ето защо те няколко пъти вече леят лицемерни сълзи по пенсионирането на селските стопани-кооператори, което според тях било „трохи от богата трапеза“. Тези истерични крясъци, платени с доларите на техните американски господари, нашият народ отминава с презрение. Той знае добре, че нашите постижения са плод на благородния съзидателен труд на трудовия ни народ под ръководството на Българската комунистическа партия, а що се отнася до „трохите“, то нашият народ няма нищо против да има повече такива „трохи“ като закона за пенсиониране на селските стопани-кооператори. (Ръкоплескания)

Благосъстоянието на нашето селско население непрекъснато се подобрява. Непрекъснато се издига и културното равнище на нашето село. Големи постижения завоюва селското население и в областта на здравеопазването, най-голямо от които е безплатната медицинска помощ. Само социалистическа държава като нашата, която поставя интересите на трудещите се над всички други съображения, може да осигури всенародна безплатна медицинска помощ! Народната власт създава широка мрежа от здравни и културни учреждения в селата. Медицинската помощ в село от година на година се подобрява и се приближава до работното място на трудещия се селянин. Белите сгради на стотиците здравни домове в нашите села привличат отдалече погледа. Над 250 селски болници, 700 селски родилни дома, стотици аптеки и аптечни пунктове, стотици лекарски и фелдшерски здравни пунктове осъществяват днес безплатна, достъпна и качествена медицинска помощ на цялото селско население.

Новата 1957 г., новият народностопански план, който ние приехме вчера, ни носи нови постижения, нови здравни заведения в градовете и селата, в предприятията и на големите социалистически строежи. Разширява се предпазното

направление в здравеопазването, повишава се санитарната култура на населените места, предприятията, обществените заведения. С всяка изминала година ние увеличаваме нашия най-голям капитал — подобряване здравето и трудоспособността на населението. Сnižава се заболяемостта и смъртността, систематически се подобряват показателите за физическото развитие на селското население. Къде в западните, коя от капиталистическите страни могат да ни покажат поне отчасти такъв възход на здравеопазването на селското население? Нима е чудно, че затова няма и не може да се намери такава сила, която да разколебае доверието на народа в народната власт, да отслаби съюза на работниците и селяните в нашата страна. (Ръкопляскания) За това свидетелствуват многократните прояви на народното единство през последните месеци, което е резултат на мъдрата политика на партията и красноречив отговор на международната реакция.

Другари и другарки! Законопроектът за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори представлява качествено ново явление в нашето социално законодателство. Той не бива и не може да се разглежда само като разширение на съществуващия закон, по който се отпускаха досега пенсията на селските стопани. Отпусканите по стария закон пенсии бяха минимални. Те не можеха да задоволят и елементарните нужди на пенсионерите. При това, за да се получи „пенсия“ по стария закон, абсолютно задължително условие беше предварителното пълно издължаване от страна на селските стопани на осигурителните вноски, а това често беше пречка селяни, навършили необходимата възраст, години наред да не могат да получат пенсия. Новият закон не предвижда такова условие, а това означава, че се дава право на старите членове на ТКЗС да получат пенсия независимо от това дали те са издължили вноските си по стария закон.

Разглежданият законопроект поставя на нови принципни основи изграждането на пенсионната осигуровка на селските стопани-кооператори. Създава се специален пенсионен фонд. Гарантира се преди всичко покритие на разходите по изплащането на пенсията чрез постъпления предимно от държавата и ТКЗС. Постъпленията в осигуровката от лични вноски на кооператорите ще представляват едва 3,4% от необходимите за осигуровката средства, като при това трябва да се има предвид, че предназначението на тези средства е да се увеличи основният размер на пенсията. По този начин пенсионната осигуровка се поставя на здрави начала и обезпечават стабилни старини на нашите труженици кооператори от селското стопанство. Начинът, по който се изгражда осигуровката на земеделските стопани-кооператори, овидетелствува, че между нея и общата осигуровка за пенсиониране

на работниците и служителите няма съществена принципиална разлика. Това е още едно доказателство как в нашата страна в процеса на изграждането на социализма постепенно се заличават различията между града и селото.

Основното участие на държавата и ТКЗС в пенсионната осигуровка има извънредно важно значение, тъй като това е най-масовата пенсионна осигуровка у нас както по броя на лицата, които обхваща, така и по размера на разходите за нейното покритие. Докато по всички видове пенсии — лични и наследствени — които се предвиждат по цялото останало наше пенсионно законодателство, броят на пенсионерите възлиза на около 212 000 души, само по предлагания закон се предвижда ответнаж след влизането му в сила да бъдат пенсионирани над 420 000 души, за изплащането на пенсията на които ще бъдат необходими годишно близо 450 000 000 лева.

Ще получат право на пенсия по новия закон земеделските стопани-кооператори мъже, навършили 60 г., и жени, навършили 55 г., които в продължение на 25 години са имали за главно занятие земеделие, отраслите му или занятия, които се упражняват в спомагателните предприятия на ТКЗС. Под земеделски стопанин-кооператор по смисъла на закона се разбира всяко лице, което членува в ТКЗС или е член от домакинството на член-кооператор, щом не е ангажирано другаде на постоянна работа, т. е., щом като не е служител, работник, занаятчия и работи в ТКЗС.

Друг важен момент в закона е този, че се урежда въпросът за взаимното зачитане на трудовия стаж. Това означава, че се зачита за пенсиониране на земеделските стопани времето, когато са били работници или служители, а също така за пенсиониране ще се зачита времето на работниците и служителите като членове на ТКЗС. Този важен въпрос намира правилно решение, тъй като в миналото участвувалите в различни осигуровки, които по една или друга причина преминаваха от една в друга осигуровка, преживяваха често истинска трагедия, понеже трудовият им стаж не достигаше нито за едната, нито за другата осигуровка.

В законопроекта се предвижда месечният размер на пенсията да бъде от 60 до 150 лв. Големината на пенсията на всеки отделен кооператор зависи от активното му участие в производството, от количеството и качеството на неговия труд.

Така например, ако даден кооператор при влизането на закона в сила има възраст за пенсиониране и е членувал 7 години в ТКЗС, месечният размер на пенсията му ще бъде 95 лв. Като се има предвид, че масовото навлизане в ТКЗС стана през 1950—1951 година, средният размер на месеч-

ната пенсия на болшинството пенсионери-кооператори, които сега се пенсионираат, ще бъде 90—95 лева.

Друг пример. Ако един кооператор до влизането на закона в сила е бил 6 години член на ТКЗС и ще навърши възрастта за пенсиониране след 8 години, като е правил лични вноски по 30 лв. годишно (което отговаря на среден годишен доход 6000 лв.), при пенсионирането си той ще получи по този закон месечна пенсия 114 лв.

Законът предвижда да се дават надбавки от 10 до 20 лв. месечно към пенсиите на онези кооператори, които са удостоени със звания и наградени с ордени за постижения в селското стопанство. Увеличават се също така с 5—20 лева месечните размери на пенсиите на селските стопанки-кооператорки, които са удостоени със званието „Майка-героиня“ и наградени с ордена „Майчинска слава“. По такъв начин със закона се насърчава борбата за високи добиви в селското стопанство, а също така се поощрява материално и майчинството.

Предвижда се работещите в ТКЗС кооператори-пенсионери да получават пълния размер на пенсиите си. Това се предлага, за да могат пенсионираните земеделски стопани да продължат да участвуват в селскостопанското производство, ако желаят това.

Със закона не се урежда въпросът за пенсионирането на административния персонал на ТКЗС. Предвижда се тези лица да се пенсионираат по общата осигуровка като работници и служители.

Законът не урежда и въпроса за пенсиониране по болест и злополука на кооператорите. Подпомагането на заболялите и пострадали при злополука кооператори и членове на семействата им ще става както и досега от средствата на фонда „За подпомагане на неработоспособните кооператори“. Тъй като този фонд сега се освобождава от задължението да подпомага нуждаещите се старци — членове на ТКЗС, то ще може да разгъне много по-широка дейност и по-пълно да задоволи нуждаещите се кооператори.

Законът запазва пенсиите и на частните земеделски стопани. Те ще продължат да получават пенсиите си в досегашния размер и занапред пенсионирането им ще става при условията на досега действащите разпоредби.

Законът дава право, и това трябва да се подчертае, тъй като голяма част от народните пенсии, военно-инвалидните и гражданско-инвалидните пенсии се получават от селяни, тези пенсии да се получават заедно със земеделската пенсия.

Другари и другарки народни представители! Това са важните положения на предложения на вниманието ви законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори. Този закон още веднаж показва нагледно превъз-

ходството на социалистическия строй, на социалистическата система над капиталистическата. Партията и правителството пристъпиха към уреждането на този такъв голям и труден въпрос, като се осланяха на постигнатите исторически успехи в социалистическото строителство в нашата страна, за които се говори така убедително и нашироко в доклада на др. Георги Чанков и дебатите по плана. По-нататъшното общо по-цялостно и пълно уреждане на тези въпроси ще зависи от това доколко вие, целият наш народ — работници, селяни и интелектуалци ще изпълняват поставените пред тях в народно-стопанския план задачи. Изпълнението на плана по всички показатели — това е пътят, който сигурно ще ни доведе до по-нататъшен подем на материалното и културното благосъстояние на трудещите се в нашата страна.

Грижата за народа, който под ръководството на Комунистическата партия превърна нашата скъпа родина от изостанала земеделска страна в развита, социалистическа индустриално-аграрна държава, е основа на политиката на партията и народното правителство! Няма и не може да има за нашата Комунистическа партия и за народната ни власт по-високи и по-благородни цели от грижите за човека-труженик! Законът за пенсионирането на земеделските стопани-кооператори нагледно доказва това.

Въодушевен от това, нашият миролюбив народ ще върви все напред към сияйните върхове на социализма.

Моля другарите народни представители да гласуват за предложения законопроект с допълненията на законодателната комисия. (Ръкопляскания)

Председателстващ Николай Георгиев: Съгласно правилника за вътрешния ред думата има др. Георги Михайлов Добрев, за да докладва предложенията на законодателната комисия по законопроекта.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ

на законодателната комисия по законопроекта за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори

1. В ал. III на чл. I след думите „земеделски стопанин-кооператор“ да се добавят думите „по смисъла на този закон“.

Съображения. Добавката се налага за по-голяма точност и яснота и за да не се смесва понятието „земеделски стопанин-кооператор“ по смисъла на закона с това понятие, употребявано в друг смисъл.

2. Ал. I на чл. 2 да се измени и допълни и да придобие следната редакция:

„Право на лична пожизнена пенсия за старост имат всички земеделски стопани-кооператори, навършили 55 години за жените и 60 години за мъжете, които в продължение на 25 години са имали за основно занятие земеделие, отраслите му или занятие, което се упражнява в спомагателните предприятия на ТКЗС.“

Съображения. С новата редакция се определя по-точно кръгът на имащите право на пенсия по този закон, като се включват и земеделските работници и занаятчиите, които като членове на ТКЗС работят в спомагателните им стопанства.

3. Чл. 3 да се измени и да придобие следната редакция:
„3. Размерът на месечната пенсия е от 60 до 150 лв. Пенсията се определя, като началният размер от 60 лв. се увеличава:

а) с 5 лв. за всяка година участие в ТКЗС до влизането на закона в сила;

б) с 10% от направените от кооператора лични вноски в осигуровката;

в) с 10 лв. за всяка следваща година, през която кооператорът е бил председател на ТКЗС повече от 3 години.

Удостоените със званието „Герой на социалистическия труд“ за постижения в областта на селското стопанство получават добавка към месечната пенсия 30 лв., а наградените с ордена „Георги Димитров“, „Червено знаме на труда“ и „Народен орден на труда“ — златен, съответно — 20, 15 и 10 лв.

Земеделските стопанки-кооператорки, удостоени с почетното звание „Майка-героиня“, получават добавка към месечната пенсия 20 лв., а наградените с ордена „Майчинска слава“ I, II и III степен съответно — 15, 10 и 5 лв.“

Съображения. С новата редакция на текста се изяснява, че удостоените с почетното звание „Герой на социалистическия труд“ и наградените със споменатите ордени за постижения в областта на селското стопанство, а така също и земеделските стопанки-кооператорки, удостоени с почетното звание „Майка-героиня“ или наградени с ордена „Майчинска слава“, получават установените добавки към месечната им пенсия независимо от установения в закона максимален размер.

4. В ал. I на чл. 5 на края след думите „и когато работят“ да се прибавят думите „в ТКЗС“.

Съображения. Добавката се налага, за да се изясни, че пенсионерите по този закон се ползват от привилегията да получават пълния размер на пенсията си и когато продъл-

жават да работят само в ТКЗС след пенсионирането си. При постъпване на работа другаде те следва да се третират като останалите пенсионери.

5. В ал. I на чл. 6 думите „Фонд за пенсиониране на селяните-кооператори за старост“ да се заменят с думите „Фонд за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори“.

Съображения. Промяната на наименованието на фонда се предлага за съобразяване със заглавието и с целите на закона.

6. В ал. I на чл. 7 думите „Фонда за пенсиониране на селяните-кооператори за старост“ да се заменят с думите „Фонда за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори“.

В ал. III на същия член думата „събират“ да се замени с думата „удържат“.

Съображения. Терминологичното изменение в първата алинея се предлага по съображенията, изложени в предходната точка, а поправката в ал. III се предлага за по-голяма точност, тъй като фактически ТКЗС ще удържат от осигурените вноските след приключването на годишните им сметки, а няма да ги събират, след като са изплатили на членовете-кооператори полагаемите им се годишни лични доходи от трудовни и рента.

7. След чл. 7 да се създаде нов чл. 8 със следния текст:
„8. Пенсиите на земеделските стопани-кооператори се отпускат, изменят и прекратяват от пенсионните комисии при изпълнителните комитети на околийските народни съвети.“

Решенията на комисииите могат да се обжалват в 15-дневен срок от съобщението пред пенсионните комисии към отделите „Пенсии и социални грижи“ при изпълнителните комитети на окръжните народни съвети.

Съставът на околийските и окръжните пенсионни комисии и подробностите във връзка с отпускането, изменението, прекратяването и обжалването на пенсиите се уреждат с правилника по приложението на този закон.“

Досегашният чл. 8 да стане чл. 10.

Съображения. Създаването на нов текст се налага, за да се определят в самия закон органите, които ще отпускат, изменят и прекратяват пенсиите на земеделските стопани-кооператори, и редът за обжалването на техните решения.

8. Чл. 9 да се измени и придобие следната редакция:

„9. Пенсиите на земеделските стопани и свързаните с тях действия и книжа се освобождават от всякакви данъци и такси. Върху тях не се правят запори освен за надвзета пенсия и за задължения, произтичащи от престъпления от общ характер.“

След чл. 10 да се създаде нов член 11 със следното съдържание:

„11. Настоящият закон влиза в сила от 1 януари 1957 г.

Изпълнението на закона се възлага на министъра на народното здраве и социалните грижи, министъра на финансите и министъра на земеделието, които издават правилник по приложението му.“

Съображения. Разделянето на чл. 9 в законопроекта в два отделни текста се предлага за подобряване систематиката на закона. Освен това с предлаганата нова редакция на чл. 9 се подчертава, че пенсионното производство и свързаните с отпускането, изменението и прекратяването на пенсиите книжа става без заплащане на каквито и да било държавни и местни такси и данъци и че върху пенсиите не могат да се правят запови освен за надзети пенсии и за задължения, произтичащи от престъпления само от общ характер.

С предлагания нов чл. 11 се предвижда издаването на правилник за уреждане на подробностите по приложението на закона.

Председател на законодателната комисия: Б. Лозанов.“

Председателствуващ Николай Георгиев: Пристъпваме към разисквания по законопроекта.

Записали са се за изказване следните другари народни представители: Мара Пашова, Коста Данков, Велико Касабов, Георги Костов, Методи Петров, Ангел Иванов, Боян Велчев, Иван Лалев и Ангел Генов.

Има думата народният представител др. Мара Пашова.

Мара Пашова: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! В изпълнение решенията на Априлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия за постоянното подобряване положението на трудещите се и с оглед да се осигурят старините на земеделските стопани-кооператори и кооператорки Централният комитет на Българската комунистическа партия и Министерският съвет приеха на 23 ноември т. г. постановление за реда на пенсионирането на земеделските стопани.

За заслужилите стари труженици от кооперативните поля и за техните семейства излизането на постановлението бе истински голям празник. Това постановление намери дълбок отклик в сърцата на кооператорите и кооператорките от целия Бургаски окръг. То развълнува всяко честно българско сърце.

Селският труд, който в миналото не се ползуваше със закрила на законодателя, сега е признат за също така ценен като труда във фабриките, мините и предприятията.

На една моя среща с избирателите възрастна кооператорка заяви: „Щастлива съм, деца, че съм жива и здрава да поработя така, както аз знам, за да оправдая тези големи грижи, които партията и народната власт полагат за старите хора. И аз, и дядото сме пенсионери. С това постановление нашите старини са осигурени. Благодаря от цялата си душа и сърце на народното правителство. Кажете го това, Маро, като отидеш там горе“ — с тези думи завърши възрастната кооператорка.

Облагите, които се дават с постановлението, обхващат хиляди кооператори и кооператорки и техните семейства в Бургаски окръг, като се има предвид, че близо 80% от селските домакинства и обработваемата площ на окръга са включени в трудово-кооперативните земеделски стопанства.

Трябва да се каже, че за сегашните възможности на нашата страна придобивките, които получават нашите стари кооператори, са големи. Те са израз на това, че в нашата прекрасна социалистическа страна по-високо от всичко друго се цени и уважава трудът на всеки човек. Този, който се е трудил на младини, има право на осигурени старини. С тези думи аз искам да подкрепя онази част от постановлението и от предложения на настоящата сесия проектозакон за участието на трудово-кооперативните земеделски стопанства в учредителния пенсионен фонд и участието на кооператорите с минималните вноски, заделени от годишния им личен доход в този фонд. Това значи, че пенсиите за старини трябва да се осигурят с труд още на младини. И това е напълно справедливо.

Колкото се отнася за частните земеделски стопани, които не участвуват като кооператори за набавяне на фонда и затова тяхното положение за пенсиониране си остава както е било досега, аз считам, че това също така е справедливо.

Както постановлението на Централния комитет на БКП и Министерския съвет за реда на пенсионирането на земеделските стопани, така и разглежданият на тази сесия проектозакон за пенсиите са едни от най-големите редица важни мероприятия, които партията и правителството постепенно осъществяват в изпълнение решенията на Априлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия.

Трябва да си признаем, че доста дълъг е вече списъкът на тези мероприятия. Намаляването с два часа на работното време в предприятията и учрежденията в съботните и празничните дни; значителното намаляване цените на храната в столовете; увеличаването на пенсиите и заплатите; увеличаването на месечните добавки за деца; постановлението за по-нататъшното укрепване и разширяване на трудовите кооперативни стопанства, за увеличаване и поевтиняване на сел-

скостопанското производство и повишаване материалната заинтересуваност на трудово-кооперативните земеделски стопанства и кооператорите — всичко това е цял наниз от мероприятия за по-нататъшното подобряване на материалното положение на трудещите се.

Законът за пенсиите, който ние обсъждаме, е още едно блестящо доказателство, че между думите и делата на партията и правителството няма абсолютно никаква разлика.

Само народна държава, която има здрава икономика, само народна власт, която има за единствена своя цел материалното и културното благосъстояние на трудещите се, може така да гарантира старините на трудовете хора.

Аз съм уверена, че трудещите се от Бургаски окръг и по-специално кооператорите от трудово-кооперативните земеделски стопанства ще посрещнат това ново мероприятие на народната власт с още по-голяма радост, с искрена признателност към партията и правителството. И сега с още по-голяма жар те ще заработят за постигането на нови успехи в селското производство, за по-нататъшното разцъфтяване на нашата прекрасна Родина.

Аз заявявам, че ще подкрепя с радост предложения законопроект и приканвам единодушно да гласуваме за него.
(Ръкопляскания)

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата народният представител др. Коста Данков.

Коста Данков: (От трибуната) Другари и другарки народни представители! Внесеният за разглеждане и одобрение законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори е документ от изключително важно значение за подобряване материалното благосъстояние на селските труженици.

Сегашните пенсии за старост на земеделските стопани от 20 лв. месечно не обезпечават старините на трудещите се селяни-кооператори, както е казано и в мотивите на законопроекта. Много навреме, в изпълнение решенията на Априлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия, се пристъпи към разрешаването на този важен въпрос.

Само народна държава, която има здрава икономика, само народна власт, която има единствено за своя цел материалното и културното благосъстояние на трудещите се, може така да гарантира старините на земеделските стопани-кооператори.

Самият факт, че единствено в нашата страна се приема такъв закон, говори сам по себе си достатъчно убедително колко напред е отишла нашата държава в грижите си за трудещите се. Това стана възможно поради мъдрата поли-

тика на партията и правителството, които водят нашето народно стопанство по верен и изпитан път. По този път трудещите се работници и селяни постигнаха огромни успехи в укрепването на икономическата мощ на социалистическата ни Родина.

Възторжените отгласи, с които трудещите се селяни в нашия окръг и в цялата страна посрещнаха постановлението на Централния комитет на Българската комунистическа партия и Министерския съвет на Народна република България за реда на пенсионирането на земеделските стопани-кооператори, показва също колко важен въпрос се решава днес. Близко половин милион честни старчески сърца са вече стоплени.

В Софийски окръг — без Голяма София — където само през тази година се изградиха 158 нови и разраснаха 200 стари трудово-кооперативни земеделски стопанства, над 35 хиляди кооператори и кооператорки ще получат пенсии за старост на обща сума най-малко 24 милиона лева. За тази цел са необходими всяка година грамадни средства, от които по-голямата част ще плаща държавата.

Учредяването на фонд за пенсионирането на селските кооператори почива на реална основа, на възможностите, които се създадоха и продължават да се създават за набиране на достатъчно средства за този фонд. Кооперативният строй укрепва и всяко трудово-кооперативно земеделско стопанство сега е в състояние да отдели по 3% от brutния си годишен доход след приспадане на данъците и заделяне на семената, без това да повлияе осезателно върху размера на възнаграждението на трудодея на кооператорите.

Вноските на земеделските стопани-кооператори в размер на 0,5% от годишния им личен доход са много малки и също няма да бъдат в тежест на кооператорите.

Правото на пожизнена пенсия на всички земеделски стопани-кооператори придобива още по-голямо значение, като се има предвид, че фондът на трудовите кооперативни земеделски стопанства за подпомагане на старите и неработоспособни кооператори се запазва.

Законът е изграден на справедливия принцип — всекиму според участието в кооперативното производство, според делата му в борбата за укрепване на трудово-кооперативните земеделски стопанства, за повишаване доходите на това стопанство. Който кооператор повече години е работил за повишаване на общото производство и е получавал по-големи доходи от стопанството, ще взема и по-голяма пенсия.

Съвсем правилно е да получават добавка към месечната пенсия онези кооператори и кооператорки, които имат изключителни заслуги в увеличаването на кооперативното производство и са удостоени със звания и наградени с ордени,

както и да бъде увеличена с 10 лв. месечно пенсията на ония кооператори, които са били повече от 3 години председатели на стопанствата.

Всеки честен човек вижда добре тези придобивки, но най-добре се чувствуват те от пряко заинтересуваните. И техните сърца се изпълват с благодарност към партията и правителството.

— Харно е, синко, харно е — господ здраве да дава на управниците. Благодарим от сърце. Нали са хора от нашата черга, не ни забравят — благославя баба Мария Андонова, кооператорка в с. Доганово, Елинпелинско, след като научи най-голямата радостна новина за селото.

Тази нова придобивка на трудещите се е още един нов съкрушителен удар срещу вражеската пропаганда, която се стреми да омаловажи успехите на нашето социалистическо дело.

Трудещите се селяни само в Софийски окръг за едно десетилетие свободен и творчески живот в годините на народната власт получиха: електрифицирани 329 села, радиофицирани 201 села, кинифицирани 98, водоснабдени 208, построени нови училищни сгради над 115, шосираха се, павираха се и асфалтираха много километра пътища, изградиха се язовирите „Сталин“ и „Студена“. Напоителни канали кръстосват надлъж и нашир Софийското равно поле. По кооперативните полета гърмят многобройни мощни трактори, комбайни и други селскостопански машини. Над 197 ТКЗС, съгласно постановлението за някои изменения в системата на държавните доставки, се освобождават освен от задължителна държавна доставка сено и от зърнодоставки. От тютюн само от тазгодишната реколта производителите ще получат близо 10 000 000 лв. в повече, отколкото взеха през 1955 г., вследствие увеличението на средните изкупни цени. Освобождаването на стопаните от задължителна държавна доставка на ябълки и сливи за в бъдеще, съчетано с благоприятните условия, които имаме в окръга, ще позволят в близките три-четири години площите на овощните градини да се увеличат от 132 000 декара на 262 000 декара, от които селските стопани ще получат големи доходи.

Ето тези и редица други успехи, плод на ентузиазирания, градивен и мирен труд на трудещите се в нашия окръг, които го изменят и превръщат в огромен завод и китна градина, ще видят представителите на нашите южни съседки Турция и Гърция, ако биха благоволили да изпратят свои делегати, за които спомена др. Чанков в своя доклад, за да престанат веднаж завинаги да хранят народите в своите страни с измислици, лъжи и клевети по отношение на нашата Родина.

Сега с отпускането на пенсии на селяните, както и за всички придобивки, постигнати в резултат на бащинските

грижи на партията, народното правителство и безкористната помощ на съветското правителство, няма никакво съмнение, че трудещите се и многобройната армия на могъщото кооперативно движение ще отговорят с дела и ще завоюват още по-големи успехи в работата през следващата 1957 г.

Другари и другарки народни представители! С особено задоволство участвувам в разглеждането и приемането на законопроекта, който носи на старците-кооператори на село повече добруване, повече радост и надежди през последните години на своя живот. За него ще гласувам с високо вдигната ръка и от тази трибуна, по случай новогодишната им голяма радост и настъпващата 1957 г., за която с удоволствие ще кажат: „През нея станахме пенсионери“, иска ми се да ги поздравя с подходящите думи на певеца на селото Сергей Румянцев: „Честита нова година вам, братя и другари! Тя нека будни да ни свари и всред победи да измине!“ (Ръкопляскания)

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата народният представител др. Велико Касабов.

Велико Касабов: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Внесеният от правителството законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори е ярък израз на последователната политика на народната власт за по-нататъшното подобряване състоянието на трудещите се селяни-кооператори.

Нашата малка страна, която империалистите не искат да видят на картата, първа в света излиза с цялостен закон за пенсиониране на земеделските стопани. Това стана възможно благодарение на успехите, които завоювахме в строителството на социализма. В продължение на 12 години нашият народ, под изпитаното ръководство на Българската комунистическа партия, с всемерната подкрепа на великия Съветски съюз, работи неуморно и извоюва дела, непознати досега в историята ни.

И в нашия отдалечен край населението чувства осезателно и близко бащинската помощ и грижите на народното правителство. Промените, които се извършиха, са възможни само при условията на социалистическата икономика. Не прилича сега Добруджа на тая от съчиненията на Йордан Йовков — с изостанало земеделие, суха, еднообразна степ. Сега с помощта на народната власт тя от ден на ден се превръща в истинска златна Добруджа. Изчезва вече прословутото добруджанско безводие. Далекопроводите с високо и ниско напрежение пресичат безкрайното поле и изгонват тъмнината от нашите добруджански села.

Под ръководството на Българската комунистическа партия отечественофронтовската власт полага ежедневни грижи

за нашия край. С постановлението за преобразяване на Добруджа, а така също и с редицата постановления, издадени през последните години, се дадоха големи облекчения на трудово-кооперативните земеделски стопанства, които в нашия окръг обединяват 85% от всички селскостопански домакинства.

Миналата година излязоха постановления, с които почти наполовина се намали заплащането на машинно-тракторните станции за извършената работа в трудово-кооперативните земеделски стопанства. С указ на Президиума се опростиха редица данъци на кооператорите. Бяха намалени и таксите за застраховките и други разходи на трудово-кооперативните земеделски стопанства.

Наред с това Българската комунистическа партия и Министерският съвет излязоха с решение да се увеличат изкупните цени на редица селскостопански произведения, в това число на пшеницата, фасула, царевичата, вълната и др. Проведени бяха шест по ред намаления на цените на стоките за широко потребление.

През настоящата година трудещите се селяни получиха нова помощ. С постановлението за измененията в системата на задължителните държавни доставки в трудещите се кооператори от Русенски окръг ще останат над 8 000 000 кг зърнени храни, голямо количество вълна, грозде, картофи, фуражи и др. Това постановление създава изключителна заинтересуваност у кооператорите да произвеждат повече селскостопански продукти и да развиват социалистическото животновъдство.

Другарки и другари народни представители! Огромни са грижите, които народната власт полага за издигането на селското стопанство. Никога нашето село не е имало такъв бърз напредък, такова строителство, такъв творчески живот. По равните поля на нашия окръг сега работят над 1600 трактора, приравнени към 15 конски сили, над 330 зърнокомбайна и хиляди други машини. Техният брой ежедневно расте. През настоящата година в Добруджанските околии на Русенски окръг бяха открити още две машинно-тракторни станции. Предстои през 1957 г. да се открие още една в с. Златоклас, Дуловско.

Расте армията от механизатори и селскостопански специалисти. В окръга работят повече от 3000 трактористи, над 500 комбайнери и над 260 агрономи и зоотехници. Сега над 70% от целия обем на селскостопанската работа се извършва с машините на машинно-тракторните станции.

Всичко това създаде възможност земята в трудово-кооперативните земеделски стопанства да ражда по-голям плод, а животновъдството да носи по-големи доходи на кооператорите. Само млеконадоят от фуражна крава в нашата околия

от 820 литра през 1955 г. е нараснал за 11-те месеца през настоящата година на 1278 литра, а в трудово-кооперативното земеделско стопанство в Силистра — над 2700 литра на фуражна крава. Такива примери имаме в трудово-кооперативните земеделски стопанства в Айдемир, Калипетрово, Силистренско, и др.

Кооператорите от нашия окръг се заеха сериозно с укрепването на животновъдството, което е доходен отрасъл в ТКЗС. За това говорят подобрените животновъдни ферми, построените 11 доилни агрегата, 10 автопоилни агрегата и др. За това говори и увеличаването на силажа от 97 000 тона през 1954 г. на 315 000 тона през 1956 г.

Поливната площ в окръга от 15 000 декара до 9 септември 1944 г. сега надхвърли 250 000 декара. Увеличиха се добивите от всички зърнено-хлебни и други култури.

Младежкото звено на Михаил Георгиев от трудово-кооперативното земеделско стопанство в с. Голеш, Силистренско, получи тази година от 80 декара по 560 кг царевича от декар. Звеното на Иванка Георгиева от трудово-кооперативното земеделско стопанство в с. Бабук, Силистренско, получи по 472 кг царевича среден добив. Средният добив от царевича за околията е над 200 кг. Редица кооперативни стопанства, като тези в селата Айдемир, Бабук, Бръча и др., получиха от 3500 кг до 4700 кг захарно цвекло на декар.

Успехите в изграждането на социализма в нашата страна и по-специално неоспоримите успехи в селското стопанство създадоха условия Българската комунистическа партия и народното правителство да пристъпят към разрешаване на един много важен проблем за трудово-кооперативните земеделски стопанства. В последните години голямо мнозинство от трудещите се селяни се увериха в правото дело на кооперативния строй и се вляха в него. Влязоха някои земеделски стопани с големи семейства, със стари неработоспособни членове. Фондовете за подпомагане на стари и болни кооператори в новите и разраснали се кооперативи бяха слаби и не можеха да задоволят нуждите им. Въпросът за издръжката на старите кооператори беше един от най-болните въпроси в трудово-кооперативните земеделски стопанства. Поради тези причини, въпреки желанието си, голям брой селски стопани стоят вън от трудово-кооперативните земеделски стопанства. Ето защо трудещите се селяни посрещнаха постановлението на партията и правителството с голяма радост. Когато тръгнах насам, за сесията на Народното събрание, моите избиратели от Силистренска околия ме изпратиха с поръчение да благодаря от тяхно име на партията и народното правителство за бащинските грижи към тях. Стариият сдружен земеделец дядо Тодораки от с. Нова Попина, Силистренско, каза: „Не забрави и нас, старите, народната власт.

Тя ни подсигури старините. За всичко това от сърце ѝ благодарим и макар и стари, с труд ще се стремим да ѝ се отплатим."

С огромен ентусиазъм посрещнаха трудещите се селяни постановлението за пенсиониране на старите кооператори, защото то засяга само в нашия окръг повече от 40 000 кооператори, които ще получават общо ежемесечно по над 2 500 000 лв. във вид на пенсии.

С предложения законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори нашата малка страна, която от освобождението си от турско робство до 9 септември 1944 г. преживя толкова военни катастрофи, е една от първите страни, която преминава към пенсиониране на селяните.

В новия закон за пенсиониране на селяните-кооператори виждаме залога за нов мощен подем в трудово-кооперативните земеделски стопанства, за повишаване активността на кооператорите. В проектозакона за пенсията справедливо се отбелязва, че на ударниците, на високодобивниците в трудово-кооперативните земеделски стопанства ще се осигурява по-голяма пенсия. Това именно ще създаде нов подтик да се окриват нови възможности за увеличаване добивите от единица площ и продуктивността от животновъдството в селското стопанство.

Всички наши успехи ние не можем да не свържем с нашата братска и благотворна дружба с великия Съветски съюз, с неговата безкористна и сърдечна помощ. Кога в своето историческо развитие нашата страна е имала по-силен и по-искрен приятел и закрилник от великия Съветски съюз? Нека дрънкат оръжия и скалъпват хули против нас империалистите и техните агенти. Нашият народ, окрилян от тази велика дружба, вижда истината и затова с такъв ентусиазъм се включва във всички задачи, които му се поставят от народната власт.

Предложеният ни законопроект за пенсиониране на селските стопани-кооператори е нов израз на благотворното влияние на дружбата ни с великия Съветски съюз.

Обсъждайки законопроекта за пенсиониране на селските стопани, аз изявявам желанието на моите избиратели, че този законопроект е правилен и навременен.

Другарки и другари народни представители! Както досега, така и за в бъдеще, вървейки смело напред, ние ще постигнем още нови и по-големи успехи и победи в строителството на социализма, защото у нас има здрав и непоклатим работническо-селски съюз; защото нас ни води героичната Българска комунистическа партия; защото на нас бащински ни помагат великият Съветски съюз и страните с народна демокрация; защото стоим твърдо и непоколебимо в лагера на мира, демокрацията и социализма.

Сдружените земеделци от Силистренска околия рамо до рамо със своите братя-комунисти работят неуморно за строителството на социализма, най-вече за укрепването на трудово-кооперативните земеделски стопанства.

И за в бъдеще ние още по-активно ще се включваме в поставените ни задачи, за да може нашата народна власт да радва все така трудещите се с нови мероприятия за задоволяване на материалното и културното им благосъстояние.

С чувство на радост, ставайки изразител на моите избиратели от Добруджа, аз ще гласувам за предложения законопроект. (Ръкопляскания)

Председателствуващ Николай Георгиев: Има думата народният представител др. Георги Костов.

Георги Костов: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! На настоящото наше заседание ние трябва да обсъдим и да гласуваме представения ни от правителството законопроект за пенсионирането на земеделските стопани-кооператори.

С този законопроект Българската комунистическа партия и народното правителство, провеждайки на дело решенията на Априлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия, идат да задоволят едно съкровено искане на тружениците на нашето социалистическо село, а именно да се осигурят старините на земеделските стопани-кооператори.

След проведените през тази година големи мероприятия в полза на селското стопанство, като увеличение на изкупните цени на много селскостопански произведения, освобождаване на балканските и полубалканските селища от задължителни зърнени доставки, премахването задължителните държавни доставки за гроздето, ябълките, сливите, сеното, картофите, овеса и кравето мляко, намаляването на цените на препаратите за растителна защита — пенсионирането на земеделските стопани-кооператори е нов крупен акт на партията и правителството за подобряване положението на трудещите се в нашата страна.

Преждеговорившите другари народни представители изтъкнаха, че пенсионирането на земеделските стопани-кооператори е първо по рода си събитие, е пръв по рода си акт. И действително в никоя страна — като изключим обаче Съветския съюз, където старините на колхозниците са обезпечени от съществуващите за целта фондове в колхозите — въпросът за обезпечаване старините на земеделските стопани не е решен така радикално, както се решава сега в нашата страна с този законопроект.

Но на трудещите се селяни в нашата страна трябва да е ясно, че пенсионирането на земеделските стопани-кооператори би било немислимо, ако не бяха големите успехи, които постигна нашата страна в своето социалистическо изграждане, в изграждането на своята социалистическа промишленост и в социалистическото преустройство на селското стопанство, за което подробно се говори при разискванията по Закона за народностопанския план за 1957 г.

Такъв закон, какъвто е Законът за пенсионирането на земеделските стопани-кооператори, разбира се, може да бъде създаден само от една народна власт, само от едно правителство, изхождащо и свързано с народа. Такъв закон може да бъде създаден само при условията на една укрепнала социалистическа икономика и здраво изграден кооперативен строй в село.

Проектозаконът за пенсионирането на земеделските стопани-кооператори е дело от огромно социално и политическо значение, защото засяга всички труженици на нашето селско стопанство — мъже и жени, стари и млади. С влизането на закона в сила около 420 000 земеделски стопани-кооператори веднага ще получат право на пенсия, като с това се обезпечават пожизнено техните старини. А в младите кооператори сега се създава още по-голяма увереност в утрешния ден, защото ще знаят, че с навършване на определените години и те ще получат пенсия. Това безспорно ще допринесе много за по-нататъшното укрепване на кооперативния строй в село.

Другари народни представители! Позволете ми да се спра на някои особености на проектозакона за пенсионирането на земеделските стопани-кооператори.

Преди всичко трябва да се подчертае, че принципите, на които той е построен, изискват активното включване на кооператорите в производствената дейност на стопанствата. И това трябва добре да се знае от всички кооператори и кооператорки.

На първо място. Законът изисква кооператорът да е работил в селското стопанство и отраслите му, както и в страничните предприятия на ТКЗС 25 години. Но това, което е по-важно: за години, даващи право на пенсия, се признават само тези, през които кооператорът е отработил определения минимум трудовни. Това изискване ще спомогне за укрепване на трудовата дисциплина в кооперативните стопанства, за редовно излизане на кооператорите на работа и за своевременно изпълнение на различните видове селскостопански работи. В известна степен проектозаконът ще съдействува да се намали до минимум отклоняването на кооператорите на работа извън трудово-кооперативното земеделско стопанство.

На второ място. Размерът на пенсиите ще се определя в зависимост от личните вноски на кооператорите в пенсионния фонд, тъй като началният размер на пенсията от 60 лв. ще се увеличава с 10% от направените лични вноски. А тъй като личните вноски се правят върху годишните лични доходи на кооператорите, по-големи вноски ще има този кооператор, който е работил по-добре и е получил по-големи доходи от кооперативното стопанство. По този начин се създава заинтересуваност в кооператорите да се включват по-активно в кооперативното производство, с което ще си осигурят по-високи доходи, а едновременно ще си гарантират и по-висока пенсия, по-добре ще обезпечат старините си. Тук социалистическият принцип — на всекиго според количеството и качеството на вложения труд — е приложен и при определяне размера на пенсиите.

На трето място. Съгласно закона пенсиониранияте кооператори могат да продължават да работят в стопанствата и след като бъдат пенсионирани, като получават пълния размер на пенсията си. С това се създават възможности на пенсиониранияте кооператори да не се откъсват от работата в кооперативните стопанства, а да продължават да работят и живеят с интересите на кооперативния строй на село. От друга страна това ще даде възможност на кооперативните стопанства да използват в производството и труда на пенсиониранияте кооператори, особено при напрегнатите селско-стопански кампании и — което е още по-важно — да използват по-добре техния дългогодишен и богат селскостопански опит.

Голяма роля за по-активно включване на кооператорите в производствената дейност на трудово-кооперативните земеделски стопанства ще изиграе и това положение, застъпено в закона, според което на отличилите се в производството кооператори, удостоени със звание и наградени с ордени, се дава добавка към пенсията: за героите на социалистическия труд — с 30 лв., за наградените с ордена „Георги Димитров“ — с 20 лв., с ордена „Червено знаме на труда“ — с 15 лв. и със „Златен орден на труда“ — с 10 лв. Това са члениците на кооперативните стопанства, които за изключителни заслуги за увеличаване на кооперативното производство се награждават от партията и правителството. Така че, който е работил по-добре, който е челник в нашето социалистическо селско стопанство, ще получава свръх максимума 150 лв. и добавките, предвидени в закона.

Нашата народнодемократична власт полага извънредно големи грижи и за многодетните майки. Това е изразено и в Закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори, като е предвидено да се дава добавка към месечните пенсии на удостоените със звание „Майка-героиня“ в раз-

мер на 20 лв., на наградените с медали „Майчинска слава“ I ст. — с 15 лв., с „Майчинска слава“ II степен — с 10 лв. и с медала „Майчинска слава“ III степен — с 5 лв.

По такъв начин принципите, въз основа на които се определя кой има право на пенсия и какъв ще бъде размерът на пенсията, придават на закона характер не само като на крупно социално мероприятие, а и като едно мощно средство за повишаване на трудовата активност на кооператорите, за разгаряне на тяхната борба за увеличаване добивите и доходите на трудово-кооперативните земеделски стопанства, за всеотдайното укрепване на кооперативните стопанства в нашата страна.

Проектозаконът урежда по един много сполучлив начин и въпроса за набиране на необходимите средства за пенсионирането на земеделските стопани-кооператори. Поради това, че право на пенсия получават голям брой кооператори и кооперативните стопанства ще бъдат сериозно затруднени, ако трябва да осигуряват необходимите за това средства, партията и правителството решиха да окажат помощ в набирането на средствата за пенсионния фонд. За целта се предвижда едно незначително допълнително облагане при продажбата на някои стоки, като ракиите и подсладените спиртни напитки с 2 лв. на литър, на виното и бирата — с 0,60 лв. на литър и на цигарите — с по 5 лв. на килограм, както и от облагане на оборота на кооперативните пазари с 2%.

Държавата ще осигури близо половината от необходимите средства за пенсионирането на земеделските стопани-кооператори, а останалата част ще се набира чрез вноски от трудово-кооперативните земеделски стопанства в размер на 3% от годишния им бруто доход, след приспадане на данъците и заделяне на семенния фонд, и от личната вноска на кооператорите в размер на 0,5% от личния им годишен доход.

От това се вижда, че средствата на фонда ще бъдат в пряка зависимост от brutните доходи на кооперативните стопанства и от големината на личните доходи на кооператорите. Колкото по-големи са доходите на кооперативните стопанства и личните доходи на кооператорите, толкова повече средства ще се натрупват в пенсионния фонд. А това ще даде възможност в бъдеще с укрепването на пенсионния фонд да се подобрява и разширява обсегът на Закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори. Това ще даде възможност по-нататък да се уреди и въпросът с осигуровката на пострадалите при злополука кооператори, който въпрос засега следва да се урежда от всяко стопанство поотделно съобразно неговите възможности и изискванията на Примерния устав.

И така, Законът за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори ще трябва широко да бъде използван за

още по-голямо разгръщане инициативата на кооператорите както в областта на вътрешната организация на труда, така и в приложението на новата агротехника за увеличаване добивите от всички селскостопански култури и продукцията от животновъдството, което пък от своя страна ще доведе до увеличаване доходите на кооперативните стопанства и доходите на самите кооператори.

Законът за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори също така значително ще повиши жизненото равнище на трудещите се в село, тъй като повече от 450 000 000 лева годишно ще се вливат в ресурсите на нашето селско население, като с това се увеличава и неговата покупателна способност.

Другари народни представители! Голяма е радостта на тружениците на нашето кооперативно селско стопанство от създаването на Закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори. Безгранична е тяхната благодарност към партията и правителството, които така бащински решиха този важен за кооператорите въпрос. В много писма, изложения, изказвания кооператорите изразиха своята благодарност към партията и правителството.

С писмо до Централния комитет на БКП кооператорът Михаил Делчев от гр. Панагюрище пише: „Решението за пенсионирането на кооператорите накара няколко стотин хиляди старчески сърца да затуптят радостни и щастливи, че има кой да се грижи за техните старини. Аз съм един от тези кооператори, които ще бъдат пенсионирани. Макар и 76-годишен старец, работя в трудово-кооперативното земеделско стопанство от основаването му досега... Но наред с тези старчески сърца се разтуптяха много по-голямо число млади сърца... Аз съм спокоен, като знаей, че имаме власт, политиката на която е подобряването на битовото и културното състояние на трудещия се български народ.“

В своето писмо този стар писнер на кооперативния строй е изразил с прости изразни думи своята радост от това мероприятие на народното правителство. И то не се нуждае от никакви коментарии.

И колко жалки и гнусни изглеждат опитите на империалистите и техните вражески агенции да отричат и омаловажават успехите ни в социалистическото изграждане на нашето селско стопанство!

През последните години кооперативните стопанства постигнаха големи успехи в своето организационно, стопанско и политическо укрепване. Преодолявайки с помощта на партията и правителството трудностите на своя растеж, те се утвърдиха като жизнеспособна форма за развитието на нашето село по пътя към социализма и с всяка изминала година бележат все по-нови и нови успехи. Подобрява се орга-

низацията, нормирането и заплащането на труда в тях. Повишава се трудовата активност на кооператорите и участието им в ръководството на стопанствата. Укрепва трудовата дисциплина. Израстват нови прекрасни кооперативни кадри. Непрекъснато расте икономическата мощ на кооперативните стопанства и се увеличават доходите на кооператорите.

Ако вземем само данните за деветмесечието на тази година, която не бе много благоприятна за селското стопанство, ние ще видим, че кооперативните стопанства са постигнали значително по-добри резултати в сравнение със същия период от миналата година. През деветмесечието на настоящата година кооперативните стопанства са реализирали 1 808 000 000 лв. парични доходи срещу 1 164 000 000 лв. за миналата година, което увеличение представлява 51%. При това се увеличиха доходите не само в абсолютни цифри, а и на единица площ земя.

Паралелно с увеличаването на доходите се намалиха разходите за производствени и административно-стопански нужди. Докато през 1955 г. за деветмесечието са били изразходвани 27 776 лв. на 1000 декара обработваема земя, то за деветте месеца на тази година тези разходи са се намалили на 26 926 лв. По такъв начин чистият паричен доход на единица площ за деветмесечието на тази година е с около 20% повече от миналата година.

Това е красноречиво доказателство, че в кооперативните стопанства все повече се разгаря борбата за намаляване на непроизводителните разходи. Паралелно с това се води сериозна борба и за намаляване на разхода на труда. Само в 1 Пловдивска околия срещу 9 000 000 запланувани трудодни за деветмесечието са изразходвани 1 500 000 трудодни по-малко.

Тези успехи на нашето социалистическо селско стопанство ясно сочат, че по-нататъшното увеличаване доходите на селските стопани-кооператори трябва да дойде чрез увеличаване на добивите и продукцията от селското стопанство и намаляване на производствените разходи.

Проведените от партията и правителството през 1956 г. нови мероприятия в селското стопанство вече дават своите осезателни резултати. Те вдигнаха кооператорите и кооператорките на борба за по-голямо производство от всички селскостопански култури. Благодарение на постоянната братска помощ на Съветския съюз, пред нашето социалистическо селско стопанство се разкриват още по-светли перспективи. Използувайки най-рационално почвените и благоприятни климатически условия на нашата страна, нашите кооперативни стопанства започват да развиват по-големи мащаби лозарството, овощарството и ранното зеленчукопроизводство,

така че в близките години нашата любима родина ще се превърне в китна градина на целия наш социалистически лагер.

Ето защо, другари народни представители, аз заявявам, че ще гласувам за предложения законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори. (Ръкопляскания)

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата народният представител др. Методи Петров.

Методи Петров: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Внесеният за разглеждане и обсъждане законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори и кооператорки е крупна придобивка на трудещите се селяни в нашата страна по пътя на социализма.

С голямо задоволство трябва да отбележим, че партията и народното правителство в духа на XX конгрес на КПСС и въз основа на решенията на Априлския и Септемврийския пленуми на Централния комитет на Българската комунистическа партия, ръководени единствено от интересите на трудещите се в нашата страна, приеха редица постановления за повишаване равнището на живота и осигуряване по-нататъшния подем на нашата социалистическа икономика. Тези бащински грижи на народната власт — властта на Отечествения фронт — се посрещнаха с гореща благодарност от трудовите хора в градовете и селата.

В резултат на големите успехи в развитието на нашата икономика и нарастването на националния доход се дава все по-голяма възможност на партията и правителството да насочват неотклонно Родината ни по пътя на по-нататъшното увеличаване и разширяване на промишленото и селскостопанското производство, осигуряващи непрестанното повишаване благосъстоянието на трудещите се.

Известни са редицата мероприятия от тази година за по-нататъшния подем на селското стопанство, с които му се дават няколкостотин милиона лева за подобряване на неговото състояние. С организиране на столове в предприятията и учрежденията, с повишаване на ниските заплати на работниците и служащите, с даването на надбавките на многодетните семейства, с увеличението на ниските пенсии, което засегна близо половината от пенсионерите в страната, се подобрява чувствително материалното положение на трудещите се. Едновременно с това сега ние разрешаваме един голям въпрос — осигуряване старините на селяните-кооператори и кооператорки. Със законопроекта, който ще приемем сега, ние внасяме небивала радост в сърцата на над 400 000 съзнателни и предани строители на социализма в село.

Нашите трудещи се селяни още не са забравили и никога няма да забравят жестоката им експлоатация от българската

фашистка буржоазия и селските чорбаджии, които ограб-
ваха безмилостно техния труд, трупаха несметни богатства,
защото те имаха само една цел — да ограбват колкото се
може повече работническата класа и трудещите се селяни,
да трупат несметни богатства. Буржоазията нямаше за гри-
жа развитието на икономиката на страната, нейна грижа бе
само да си създаде охолтен и развратен живот. Тези царедвор-
ски слуги не мислеха нито за държавата, нито за подситу-
ряване старините на селските стопани. А нашата народноде-
мократична, отечественофронтовска власт неспирно полага
всестранни грижи за повишаване материалното и културното
благосъстояние на трудещите се, видно от редицата меро-
приятия, провеждани досега. Това е така, защото партията
и народното правителство нямат друг интерес освен интере-
сите на своя трудов народ.

С новия законопроект за пенсиониране на старите земе-
делски стопани-кооператори само във Врачански окръг ще
бъдат засегнати над 70 000 кооператори и кооператорки. Коо-
перирането на домакинствата в окръга е стигнало 83% и на
обработваемата земя 91%, а имаме и такива околии, като
Оряховска, Белослатинска, Кулска и Ломска, където коопе-
рирането е извършено почти 100%. Тук кооператорите пола-
гат неспирни грижи за получаването на високи добиви от
полеводства и висока продуктивност от животновъдството.
За стопанското укрепване на ТКЗС ще помогне още повече и
тая грижа на партията — пенсионирането на старите коопе-
ратори. Досега в окръга се изразходваха от държавата общо
1 400 000 лв. месечно за земеделски пенсии, а с новия закон
за старите кооператори ще се отделят над 5 600 000 лв. за
изплащане на пенсиите или над 4 пъти повече, отколкото
досега.

Само в с. Чирен, Врачанско, където земеделските стопани
са кооператори отпреди 6 години, сега ще получават пенсии
430 стопани на обща стойност над 38 700 лв. месечно, до-
като досега общата сума на пенсиите бе 7360 лв. В с. Д-р Йоси-
фово, Михайловградско, досега бяха пенсионирани 260 коо-
ператори, а с новия закон пенсии ще получават над 320 коо-
ператори. Затова голяма е радостта и на старите, и на мла-
дите кооператори и кооператорки, които активизират още
повече своята дейност за изпълнение на партийните и пра-
вителствените задачи.

Наред с общата радост на трудещите се от Врачански
окръг голяма е радостта и на сдружените земеделци, които
над 93% са кооператори. И тук на фронта на преустройсто-
то на селското стопанство на социалистически релси те за-
станаха като верен помощник на Българската комунистиче-
ска партия. Тази голяма всенародна радост окриля сдруже-
ните земеделци и ги вдъхновява за още по-активна работа

от ръководството на партията за по-нататъшното укрепване и развитие на кооперативните стопанства, на кооперативния строй.

Старият сдружен земеделец, участник в Септемврийското въстание и председател на дружбата в с. Д-р Йосифово, др. Атанас Монов, който ръководи строителната бригада на стопанството, каза: „Макар и на 65 години, аз работя заедно с младите, вземам участие в строежите на стопанските сгради, които са сгради на новия живот на социализма в нашето село. Макар и стар, грижите на партията и народното правителство за пенсиониране на старите хора ми дават сили и ме задължават да работя още повече. Затова аз ще дам всичко, което мога, за разцвета на нашето село и ще съдействувам за мобилизиране творческите сили на всички кооператори за подема на нашата Родина. Ако трябва с готовност и живота си ще дам, за да запазим нашите социалистически придобивки.“ Сдруженият земеделец Атанас Монов е един обикновен съюзен член, а като него мислят и разсъждават всички сдружени земеделци от Врачански окръг.

С още по-утвърдена вяра в кооперативния строй трудещите се селяни — кооператори и кооператорки, с удвоени сили сега работят и ще работят за пълното утвърждаване на кооперативния строй, единствено правилният и спасителен път за осигуряване благоденствието на народа. Те не ще жалят сили за още по-голямото укрепване и сплотяване на народното единство около партията-ръководителка, за засилване икономическата мощ на социалистическата ни Родина, за разцвета на световния мир, за нашата нерушима дружба с двойния ни освободител и покровител великия Съветски съюз.

От тази трибуна искам да изразя благодарността на кооператорите и кооператорките от Врачански окръг към Българската комунистическа партия и отечественофронтовското народно правителство за голямата радост, която стоили сърцата им в настъпващата нова година. На тези грижи те ще отговорят с още по-предан труд по кооперативните поля.

С радост и вяра в утрешните по-големи победи на нашия народ ще гласувам за предложения законопроект. (Ръкоплескания)

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата народният представител др. Ангел Иванов.

Ангел Иванов: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Въз основа на досегашните големи постижения в нашата страна, на порасналите доходи на кооперативното стопанство партията и народното правителство намериха възможности да предложат на Народното събрание да бъде узаконена още една голяма придобивка на селските

кооператори — осигуряване на техните старини. Тази придобивка е толкова по-голяма, като се има предвид, че България е първата страна в света, в която се въвеждат такива пенсии.

Постановлението на Централния комитет на партията и на Министерския съвет за създаване на пенсионен фонд на селяните-кооператори се посрещна с голямо задоволство от всички земеделски стопани-кооператори. Радват се старците на топлата грижа на народната власт за техните старини. Доволни са и младите кооператори, защото знаят, че утре, когато бъдат стари, те ще имат осигурени доходи.

Старият кооператор от с. Павелско, Асеновградско, 70-годишният дядо Андон Атанасов Донеv, с радост заявява, че до излизането на постановлението той е направил 210 трудовни. Съобщението е вляло нови сили в него и затова той с още по-голям ентузиазъм се включва на работа в стопанството.

В черните дни на буржоазно-монархическото робство не можеше и да се мечтае за такива грижи към селските труженици. Тогава селяните бяха оставени под властта на селските кръчмари, лихвари и всевъзможни други експлоататори. Буржоазните партии си спомняха за селяните само когато идваха избори. Тогава им обещаваха всичко, докато вземат гласовете им. Обаче след изборите вместо изпълнение на обещанията те изпращаха в селата полиция да задушават справедливите им протести и искания.

Днес е друго. В нашата Асеновградска околия от 1 януари 1957 г. ще бъдат пенсионирани 7191 селяни-кооператори. Ако приемем, че ще получават средно по 75 лв. месечно, което ще бъде минималното, ще получават общо 6 461 840 лв. годишно. Срецу това кооперативните стопанства в околията ни ще внасят в специалния фонд съгласно законопроекта 2 600 000 лв. Разликата ще бъде осигурена от народната държава.

Другари, съвсем справедливо в законопроекта размерът на пенсиите е определен да бъде от 60 до 150 лв. в зависимост от трудовото участие на кооператорите в работата на кооперативното земеделско стопанство и от това колко години са членували в стопанството. Онези, които първи са съзнали спасителния път на кооперативното дело и бяха първите пионери на това дело, справедливо ще получат и повече. Кой каква пенсия ще получи, това ще зависи от самия него — влязъл ли е навреме в ТКЗС, влага ли повече труд, допринася ли за високи добиви и пестеливо изразходване на кооперативните средства, пенсията му ще бъде по-голяма.

В светлината на това много правилно в чл. 2, ал. II на законопроекта е предвидено, че „годините, през които земеделските стопани-кооператори не са изработили без уважителни причини определения от общото събрание на трудово-

кооперативните стопанства минимум трудодни, не се зачитат за пенсиониране“. Това ще допринесе за укрепване на трудовата дисциплина на стопанствата за осигуряване повече грижи за отглеждане на културите и животните, за получаване на по-високи добиви и продукция от тях.

Много правилно в законопроекта е предвидено пенсионерите земеделски стопани-кооператори, удостоени със званието „Герой на социалистическия труд“ или наградени с ордените „Георги Димитров“, „Червено знаме на труда“ и „Народен орден на труда“ — златен, за постижения в областта на селското стопанство, да получат прибавки към пенсиите си съответно 30, 20, 15 и 10 лв. Това е справедлив израз на признателност за упорития всеотдаен труд на челниците в селското стопанство, на пионерите на новите почини, които допринасят трудът на земеделеца-стопанин да стане по-рентабилен, стопанството по-богато.

В законопроекта е отразена справедливата признателност към многодетните майки, като в буква „г“ на чл. 3 от законопроекта се предвижда да получават по-голяма пенсия удостоените с почетно звание „Майка-героиня“ или наградените с ордена „Майчинска слава“ — I, II и III степен.

В законопроекта нищо не е казано за онези земеделски стопани-кооператори, които при трудовия процес в кооперативното стопанство изгубят своята трудова способност. Мисля, че би било добре да се обмисли дали не би могло по-нататък тези хора също да бъдат пенсионирани в зависимост от изгубената работоспособност.

Другари и другарки, законопроектът за създаване „Фонд за пенсиониране селяните-кооператори за старост“ за кооператорите е още едно доказателство за правилността на избора от нашия народ, под ръководството на Българската комунистическа партия, път към социализма. Напразно вражеските империалистически централи сипят клевети и лъжи срещу нашата страна. Техните бръщолевения за „смутове“ и „размирици“ в градове и села на народната ни Република никого не могат да излъжат. Това, което те успяха временно да постигнат в Унгария, която обляха в кръв, никого няма да им се отдаде да постигнат в България.

Могъщи и непобедими са силите на нашия народ, непоколебимо е народното единство, осъществено под знамето на Отечествения фронт, под ръководството на БКП, навеки нерушима е дружбата ни с великия Съветски съюз. Работниците, селяните, интелигенцията, целият народ твърдо следват любимата партия-ръководителка и уверено градят своето социалистическо бъдеще, готови с всички сили да бранят свободата на Родината и своите социалистически завоевания.

Едно от най-новите завоевания на селяните-кооператори, което се посреща с такъв голям ентузиазъм от селското насе-

ление, е обсъжданият от нас законопроект за създаване на „Фонд за пенсиониране селяните-кооператори за старост“. За това завоевание вражеската пропаганда мълчи, но затова пък целият народ говори и горещо го одобрява.

Ставайки изразител на избирателите от моя избирателен район, аз с радост ще гласувам за законопроекта. (Ръкопласкания)

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата народният представител др. Иван Лалев.

Иван Лалев: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Предложеният законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори е напълно в духа на решенията на Априлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия за понататъшното подобряване на материалното благосъстояние на трудещите се.

Съгласно законопроекта право на лична пожизнена пенсия за старост имат всички членове на трудово-кооперативните земеделски стопанства на възраст: 55 години за жените и 60 години за мъжете, които в продължение на 25 години като кооператори или частни стопани са имали за основно занятие земеделие или отраслите му.

Законопроектът, съставен така, отговаря напълно на една наболяла социална нужда. В този смисъл са и мотивите към законопроекта за пенсиониране на селяните-кооператори. Но разрешаването на въпроса за осигуряване старините на кооператорите можеше да стане и стана възможно само след постигнатите големи успехи в народното стопанство, след окончателното укрепване на кооперативните стопанства в селото като господстваща стопанска форма.

Със законопроекта за пенсиониране на селяните-кооператори партията и правителството отново доказаха, че между думите и делата им няма разлика. Това открито го признават и изразяват всички трудещи се. През време на моите обиколки из Плевенски окръг на събрания, конференции и лични срещи с избирателите от района аз винаги съм виждал колко твърда е вярата на трудещите се селяни в правото дело на партията и правителството.

Народната победа на 9 септември 1944 г. осигури на бедните и средните селяни и всички трудещи се в нашата страна политическа свобода и широки възможности да разгърнат своите творчески сили в стопанския и културния живот на страната. Работници и селяни, комунисти, сдружени земеделци и безпартийни под знамето на Отечествения фронт и под ръководството на Българската комунистическа партия вече повече от 12 години дружно градят социализма в нашата страна. През този период от време ние преминахме и прео-

доляхме много трудности. Трудности по нашия път има още, но тези трудности вече не смущават нашия народ. Чрез упорита работа работниците и трудещите се селяни ще вървят към все по-големи успехи.

Гаранция за тези наши успехи са сплотеността на нашия народ около партията и правителството, укрепналата мощ на нашата социалистическа родина, братската безкористна помощ на великия Съветски съюз и другите приятелски страни.

Постиженията, които нашият народ завоюва досега, вбесяват враговете на социализма. Черните радиопредаватели клеветят нашата народна власт, че си служила само с голи обещания пред народа. Но делата на партията и народната власт са по-силни от техните бръщолевения и лъжи. Едно от тези дела е и законопроектът за пенсиониране на селските кооператори. Какво ще кажат за тази нова социалистическа придобивка на селяните империалистическите оплаквачи на нашия народ? Такива дела на народната власт, разбира се, вражеската пропаганда премълчава. Но от това тя става още по-неубедителна и още по-жалка, а лъжите за „смутове“ и „бунтове“ в нашата страна — по-смешни.

Новата сериозна стъпка по пътя на подобряване благосъстоянието на селските труженици е още едно доказателство, че нашата народна власт успя да създаде здрава икономическа база за бързото развитие на народното стопанство, за по-нататъшното подобряване положението на трудещите се. Нашият народ е горд, че нашата страна първа създаде пенсионен фонд за селските кооператори.

Другарки и другари народни представители! Законопроектът за създаване на пенсионен фонд за селяните-кооператори ще донесе големи придобивки за старите кооператори. Само в Плевенски окръг около 51 000 кооператори ще получават пенсии от този фонд.

Справедливо е предвидено големината на пенсията да се определя от броя на годините на участие в трудово-кооперативното земеделско стопанство и от величината на сумите, които всеки кооператор получава годишно срещу изработените от него трудов дни.

Кооператорите-ветерани с право ще бъдат възнаградени за своята предвидливост да поемат отрано спасителния път на трудово-кооперативното земеделско стопанство. Ще бъдат възнаграждавани чрез по-голямата си пенсия, която ще получават, и онези кооператори, които влагат в бъдеще повече труд в кооперативното стопанство, борят се за високи добиви и продукция и получават повече доходи за своя труд.

Напълно справедливи са предвидените в законопроекта увеличения на пенсиите и на наградени с ордени кооператори и наградени с ордени многодетни майки.

Тези постановления на законопроекта, който ще стане закон, ще направят кооперативните стопанства още по-привлекателни за частните стопани, а кооперативният труд ще се издигне на още по-голяма почит сред кооператорите.

Другари и другарки народни представители! Кооперативният строй в селото носи не само материални резултати за населението. Той разрешава и сериозни социални проблеми, една от които е и осигуряване старините на кооператорите. Сега този въпрос успешно се разрешава с разглеждания законопроект.

Голям брой трудово-кооперативни земеделски стопанства подемат и други инициативи за битово и социално подпомагане на своите членове. Редица трудово-кооперативни земеделски стопанства от Плевенска околия, като тези от с. Пордим, Каменец, Подем, Славяново, Згалево и други, искат да си построят почивни домове и летни лагери за учениците в Троянския балкан. Тези и други инициативи на трудово-кооперативните земеделски стопанства трябва да се поощряват от съответните министерства за осигуряване на места. Чрез такива инициативи още повече се сплотяват селяните около своето кооперативно стопанство, още по-крепка става привързаността на селските труженици към народната власт.

Другари и другарки народни представители! Ние сме в постоянна връзка с трудещите се и знаем техните поръчения и мнения по всички интересувачи ги въпроси. Наш дълг тук, в заседанията на Народното събрание, е да станем верни изразители на това, което чувствава, мисли и предлага нашият народ — то да бъде осъществено от неговото народно правителство, какъвто е случаят сега със земеделските пенсии.

Считам, че всички ние сме напълно убедени във всеобщо изразеното одобрение на законопроекта на правителството за пенсиониране на селяните-кооператори. Затова наше патриотично задължение е единодушно да гласуваме за неговото превръщане в закон.

Аз одобрявам закона за пенсиите на селските стопани-кооператори и ще гласувам за него. (Ръкопляскания)

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата народният представител др. Ангел Генов.

Ангел Генов: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Наред с правото на труд народнодемократичната власт провъзгласи и осъществява в живота правото на трудещите се на социално обезпечение във всички случаи, когато те не са в състояние да посрещнат своите нужди поради постигнала ги трайна или временна нетру-

доспособност. Член 75 от Конституцията постановява, че гражданите имат право на пенсия, помощи и обезщетения в случай на болест, злополука, старост и пр.

Предлаганият законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори има своята основа в нашата демократична Димитровска конституция.

Той представлява още едно неоспоримо доказателство, че между думите и делата на партията и правителството няма никаква разлика. Създаде се цяла редица от постановления на Министерския съвет и Централния комитет на Българската комунистическа партия, които се вземат в изпълнение указанията на Априлския пленум, насочени към подобряване на материалното и културното благосъстояние на трудещите се. Последователно, съобразно възможностите на нашата страна, в интерес на целия народ, партията и правителството за кратко време взеха мерки за укрепване на трудово-кооперативните земеделски стопанства, към повишаване на материалната заинтересованост на кооператорите, за подобряване на производството и качеството на тютюна, за подобряване на земеделското и горското стопанство в района на Огражден планина, Мелник и Кресненското дефиле, за осигуряване работа на незаематата в производството работна ръка, за подобряване на пенсионното дело, за подобряване и поевтиняване храната в столовете, за намаляване работния ден в съботните и предпразнични дни, за по-нататъшното подобряване и разширяване свинеутояването, за увеличаване на месечните добавки за децата на работниците, служителите и пр., за увеличаване заплатите на ниско платените работници и служители, за изменение системата на държавните доставки и др. В този голям наниз от мероприятията заема централно място и постановлението на Министерския съвет и Централния комитет на Българската комунистическа партия от 23 ноември т. г. за реда на пенсионирането на земеделските стопани-кооператори.

Предлаганият законопроект за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори е в пълно съгласие с решенията на Априлския пленум и отразява основните положения в постановлението.

Право на пенсия според законопроекта ще получат 420 000 мъже над 60 години и жени над 55-годишна възраст, които в продължение на 25 години като кооператори или частни стопани са имали за основно занятие земеделие и отраслите му. Като се има предвид, че размерът на средната месечна пенсия още от самото начало ще бъде между 90 и 95 лева, става ясно каква голяма парична сума ще бъде отделена за осигуряване старините на земеделските стопани. Историята на нашето законодателство не познава такава решителна крачка в областта на пенсионирането. Досега са пенсиони-

рани 210 000 граждани по реда на военните пенсии, пенсии на заслужили на Родината лица, пенсии на служители и работници: за инвалидност, трудова злополука, за старост, наследствена и други.

До това нямаше да се стигне, ако партията и правителството не водеха нашето стопанство по правилан път, ако работниците и селяните не бяха постигнали успехи в укрепването на икономическата мощ на нашата страна. До това нямаше да се стигне, ако кооперативният строй на село не беше завоювал блестящи победи. В страната сега има 3064 трудови кооперативни земеделски стопанства, в които участвуват 902 629 домакинства. Това представлява над 77% от селските домакинства и повече от 75% от обработваемата земя. Нашето селско стопанство вече в основата си е кооперирано. Кооперативната идея пусна дълбоки корени в съзнанието на трудещите се селяни, все повече тя прониква и в съзнанието на частните стопани. В резултат на големите успехи на трудово-кооперативните земеделски стопанства, които съставляват притегателна сила за частните стопани, може с положителност да се очаква в близките две-три години да се завърши напълно кооперирането на нашето селско стопанство. Това значи, че още 160 000 труженици от селото ще бъдат осигурени в своите старини с пенсия по закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори.

В законопроекта е залегнал справедливият принцип при пенсионирането на старите кооператори — всекиму според участието в кооперативното производство, всекиму според делата в борбата за укрепване на трудово-кооперативните земеделски стопанства, в борбата за нарастване доходите на кооператива. В чл. 3 от законопроекта месечната пенсия на всеки стар кооператор се определя в размер от 60 до 150 лв. в зависимост от трудовото му участие в трудовото кооперативно земеделско стопанство и от направените лични годишни вноски. А това ще рече: който кооператор повече години е участвувал в общото производство и по-големи доходи е получавал от трудово-кооперативното земеделско стопанство, ще получава и по-голяма пенсия.

Съвсем правилно се предвижда по-голяма пенсия за онези кооператори, които имат изключителни заслуги в увеличаване на кооперативното производство и са удостоени със званието „Герой на социалистическия труд“ или са наградени с ордени „Георги Димитров“, „Червено знаме на труда“, или „Народен орден на труда“ — златен. Заслужено място заедно с тях имат и кооператорките, удостоени със званието „Майка-героиня“ или наградените с орден „Майчинска слава“, които по предложението на законодателната комисия към законопроекта следва да получават при равни други условия пенсия и над 150 лева.

Голямо преимущество в пенсионното дело внесе чл. 4^о от законопроекта, който предвижда взаимно зачитане на трудовия стаж по Кодекса на труда и този закон. През 1949 г. Законът за общественото осигуряване внесе началото да се комулират отделните стажове, което даде възможност за безпрепятствено преминаване от една служба в друга, когато условията налагат, без това да се отразява в стажа на работниците и служителите. През 1951 г. принципът на комулацията се разшири с Кодекса на труда, но все още остана между служителите и работниците, без да се уреждат отношенията на преминаващите от предприятията и учрежденията в селското стопанство и обратно. Сега със законопроекта се осигурява възможността при участие на земеделски стопани-кооператори в други пенсионни осигуровки пенсионирането да се извършва от осигуровката, в която осигуреният има преобладаващо участие при взаимно зачитане на трудовия стаж. Дава се възможност и да се зачита трудовият стаж по законопроекта след 1 януари 1957 г., когато пенсионирането на земеделския стопанин-кооператор ще се извърши по друга пенсионна осигуровка.

Характерна особеност в законопроекта е, че за трудов стаж се признава само качеството на кооператор или дори частен стопанин, който в продължение на 25 години е имал за основно занятие земеделие или отраслите му, без да са правени вноските.

В законопроекта се предвижда да не се зачита трудовият стаж на онези кооператори, които без уважителни причини не са изработили определения от общото събрание на ТКЗС минимум трудов дни за съответната година. Целият законопроект насърчава и заслужено награждава добросъвестните и заслужили за създаването и укрепването на кооперативните стопанства и борбата за високи добиви кооператори. Напълно естествено е тези кооператори, които стават причина за разстройване на трудовата дисциплина, за отслабване на борбата за висока селскостопанска продукция да не бъдат поставени наравно с добросъвестните кооператори, защото характерът на селскостопанските работи е такъв, че едно отсъствие при извършване своевременно примерно на жетвата, сеитбата, ръсене на лозята, гледане и хранене на животните и др. става причина за много големи щети за стопанствата и намаляване доходите на кооператорите.

Друга особеност на законопроекта е начинът на набиране на фонда. Държавата участва в този фонд с повече от 200 000 000 лв. Тази сума е много по-голяма от сумата, която са получавали всички селяни като пенсия през миналата година. Земеделските пенсии през 1955 г. възлизат кръгло на 138 000 000 лв. Във фонда участват кооперативните стопанства с над 200 000 000 лв., което представлява 3% от тех-

ния брутен натурален и паричен доход след приспадане данъците и семенния фонд. ТКЗС сега могат да отделят от годишния си доход тази вноска без това да повлияе осезателно върху размера на възнаграждението на труда на кооператорите. Пенсионните вноски на кооператорите, които се определят в размер на 0,5% от личните им годишни доходи, ще представляват само 14—15 милиона лева.

Независимо от създаването на пенсионния фонд в ТКЗС ще се запази и за в бъдеще фондът за подпомагане на неработоспособни кооператори, тъй като е необходимо да се подпомогнат болните и пострадали кооператори, а така също и старите кооператори, които освен пенсиите си нямат други доходи.

Законопроектът не ограничава получаването пълния размер на пенсия, когато кооператорът продължава да работи и получава доходи в ТКЗС. Задружният труд в ТКЗС е допринесъл извънредно много за укрепване връзките между членовете на семействата и домакинствата. Обикновено явление е доходите на цялото домакинство да се ползват общо и старите кооператори да се радват на добри грижи и любов на техните синове, дъщери и внуци. Може да се посочат стотици и хиляди примери на стари кооператори, които са вложили сърцето и душата си в изграждането и укрепването на ТКЗС, където продължават да работят с младенчески жар и ентузиазъм. Така например 70-годишният кооператор-основател от 1950 г. Ангел Димитров Стоилов, член на ТКЗС в с. Правда, Горнооряховско, тази година работи в конефермата като гледач и има изработени 560 трудовни, за които ще получи по 16 лв. на трудовен или 9000 лв., продукти за 5600 лв., от личното си стопанство — 1000 лв. или общо 15 600 лв. Неговата пенсия ще бъде по 90 лв. на месец, която ще получава в пълен размер, независимо от това, че ще има месечен доход повече от 1000 лв.

Няма никакво съмнение, че тружениците от кооперативните поля ще посрещнат закона за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори с всеобщо одобрение, защото за тях той представлява действително голяма придобивка.

С голяма радост и искрена признателност към партията и правителството ще посрещнат новия закон и сдружените земеделци. В него те виждат осъществена една своя дълголетна мечта. Тяхната радост е двойно по-голяма от това, че в създаването на реални условия за осигуряване на пенсии на старите кооператори те виждат и своя принос като предани строители на социализма на село. И сега с още по-голяма жар те ще заработят за постигане на нови успехи в укрепване на кооперативния строй на село, сигурна гаранция за получаване на по-голямо селскостопанско производство и даване решителен принос за материалното и културното задово-

ляване на постоянно растящите нужди на нашия прекрасен трудов народ.

При пълна подкрепа на избирателите от 131 Сухиндолски избирателен район, ще гласувам за законопроекта. (Ръкопляскания)

Председателстващ Николай Георгиев: Няма повече записали се оратори за изказване по законопроекта.

Предложенията на законодателната комисия се докладваха. Допълнителни предложения по законопроекта при разискванията не се направиха.

Преминаваме към гласуване на законопроекта.

Бюрото предлага законопроектът да се гласува член по член. Има ли друго предложение? — Няма.

Моля другарите народни представители, които са съгласни с предложението на Бюрото, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Моля докладчика на законодателната комисия др. Георги Михайлов Добрев да прочете законопроекта с предложенията на законодателната комисия член по член.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„ЗАКОН

за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни да се приеме заглавието на законопроекта, както се прочете, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„1. Създава се от 1 януари 1957 г. пенсионна осигуровка за старост на всички земеделски стопани-кооператори.

Осигуровката е задължителна и обхваща земеделските стопани-кооператори — мъже и жени, навършили 16-годишна възраст.

Земеделски стопанин-кооператор по смисъла на този закон е всяко лице, което членува в трудово-кооперативно земеделско стопанство или е член на домакинството на член-кооператор.“

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни с текста на чл. 1 от законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„2. Право на лична пожизнена пенсия за старост имат всички земеделски стопани-кооператори, навършили 55 години за жените и 60 години за мъжете, които в продълже-

ние на 25 години са имали за основно занятие земеделие, отраслите му или занятие, което се упражнява в спомагателните предприятия на ТКЗС.

Годините, през които земеделските стопани-кооператори не са изработили без уважителни причини определения от общото събрание на ТКЗС минимум трудовни, не се зачитат за пенсиониране. Това условие не се отнася за времето до 1 януари 1957 г.“

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни с чл. 2 от законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„3. Размерът на месечната пенсия е от 60 до 150 лв. Пенсията се определя, като началният размер от 60 лв. се увеличава:

а) с 5 лв. за всяка година участие в ТКЗС до влизането на закона в сила;

б) с 10% от направените от кооператора лични вноски в осигуровката;

в) с 10 лв. за всяка следваща година, през която кооператорът е бил председател на ТКЗС повече от 3 години.

Удостоените със званието „Герой на социалистическия труд“ за постижения в областта на селското стопанство получават добавка към месечната пенсия 30 лв., а наградените с ордени „Георги Димитров“, „Червено знаме на труда“ и „Народен орден на труда“ — златен, съответно — 20, 15 и 10 лв.

Земеделските стопанки-кооператорки, удостоени с почетното звание „Майка-героиня“, получават добавка към месечната пенсия 20 лв., а наградените с ордена „Майчинска слава“ I, II и III степен съответно — 15, 10 и 5 лв.“

Председател на Министерския съвет Антон Югов: Едно допълнение. За по-пълна яснота смятам, че ще бъде добре, ако в чл. 3, буква „б“, след думата „кооператора“ се прибави думата „ежегодни“. Да се разбира, че се касае за ежегодните лични вноски, иначе не се разбира за еднократни вноски ли става дума или за ежегодни.

Обаждат се: Правилно.

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни с чл. 3 от законопроекта заедно с предложението, което направи председателят на Министерския съвет др. Антон Югов, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„4. При участие на земеделски стопани-кооператори в други пенсионни осигуровки пенсионирането се извършва от осигуровката, в която осигуреният има преобладаващо участие, при взаимно зачитане на трудовия стаж.

Когато пенсионирането на земеделския стопанин-кооператор се извърши по друга пенсионна осигуровка, за трудов стаж по настоящия закон се зачита само времето, през което кооператорът е бил осигурен след 1 януари 1957 г.

Не подлежат на осигуряване и пенсиониране като земеделски стопани-кооператори онези лица, които получават друг вид пенсия, с изключение на народна, военно-инвалидна или гражданско-инвалидна пенсия.“

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни с чл. 4 от законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„5. Пенсионираните по този закон получават пълния размер на пенсиите си и когато работят в ТКЗС.

Когато пенсионираните по този закон получават и народна, военно-инвалидна или гражданско-инвалидна пенсия, общият размер на двете пенсии не може да надвишава 450 лв., ако едната от пенсиите е народна, и 350 лв., ако едната от пенсиите е военно-инвалидна или гражданско-инвалидна.“

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни с текста на прочетения чл. 5 от законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„6. Учредява се от 1 януари 1957 г. към Управлението на пенсиите при Министерството на народното здраве и социалните грижи „Фонд за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори.“

Средствата на фонда се набират:

а) от вноски на държавата, чрез допълнително облагане при продажбата на следните стоки:

ракия и подсладени спиртни напитки — средно с по 2 лв. на литър;

вино и бира — с по 0,60 лв. на литър;

цигари — средно с по 5 лв. на килограм;

б) от облагане с 2% оборота на кооперативните пазари;

в) от вноски на ТКЗС в размер на 3% от годишния им брутен доход след приспадане на данъците и сменния фонд;

г) от вноски на земеделските стопани-кооператори в размер на 0,5% от годишния им личен доход от трудови и

рента. Пенсионираниите земеделски стопани-кооператори не правят лични вноски.“

Председателстваващ Николай Георгиев: Които са съгласни с текста на прочетения чл. 6 от законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„7. Средствата на „Фонда за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори“ се съхраняват на лихвена сметка в Българската народна банка и се изразходват за изплащане на пенсиите по настоящия закон.

Българската народна банка в началото на всяко тримесечие удържа от постъпилите суми по сметките на ТКЗС дължимите осигурителни вноски и ги огласява по сметката на фонда.

Трудово-кооперативните земеделски стопанства удържат и внасят в Българската народна банка личните вноски на кооператорите след приключване сметките на стопанствата не по-късно от края на месец януари на следващата година.

Изразходването на средствата на фонда се извършва по нареждане на Управлението на пенсиите и социалните грижи.“

Председателстваващ Николай Георгиев: Които са съгласни с чл. 7 на законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„8. Пенсии на земеделските стопани-кооператори се отпускат, изменят и прекратяват от пенсионните комисии при изпълнителните комитети на околийските народни съвети.

Решенията на комисииите могат да се обжалват в 15-дневен срок от съобщението пред пенсионните комисии към отделите „Пенсии и социални грижи“ при изпълнителните комитети на окръжните народни съвети.

Съставът на околийските и окръжните пенсионни комисии и подробностите във връзка с отпускането, изменението, прекратяването и обжалването на пенсиите се уреждат с правилника по приложението на този закон.“

Председателстваващ Николай Георгиев: Които са съгласни с прочетения чл. 8 от законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„9. Пенсии на земеделските стопани и свързаните с тях действия и книжа се освобождават от всякакви данъци и такси. Върху тях не се правят запори освен за надвзета пенсия и за задължения, произтичащи от престъпления от общ характер.“

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни с чл. 9 на законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„10. Частните земеделски стопани се пенсионираат по досегашния ред съгласно Указа за изменение и допълнение на дял IV от Закона за общественото осигуряване.“

Председателстващ Николай Георгиев: Които са съгласни с чл. 10 на законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Докладчик Георги Михайлов Добрев: (Чете)

„11. Настоящият закон влиза в сила от 1 януари 1957 г. Изпълнението на закона се възлага на министъра на народното здраве и социалните грижи, министъра на финансите и министъра на земеделието, които издават правилник по приложението му.“

Председателстващ Николай Георгиев: Другарите народни представители, които са съгласни с прочетения чл. 11 на законопроекта, моля, да гласуват. Мнозинство, приема се.

С това законопроектът за пенсиониране на земеделските стопани-кооператори е окончателно приет. (Продължителни ръкопляскания)

Да са честити старините на селяните-кооператори от трудово-кооперативните земеделски стопанства. (Продължителни ръкопляскания)

Ще преминем към

Разглеждане на законопроекта за реорганизиране на Министерството на доставките в Министерство на хранителната промишленост и на Министерството на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост.

Моля дежурния секретар до. Надежда Гаврилова да прочете мотивите и текста на законопроекта.

Секретар Надежда Гаврилова: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за реорганизиране на Министерството на доставките в Министерство на хранителната промишленост и на Министерството на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост

Другарки и другари народни представители! Досегашният опит в ръководството на народното стопанство показва, че разпръскването на сродни стопански дейности и сродни предприятия под ръководството на различни ведом-

ства не е целесъобразно. Предприятията например на хранително-вкусовата промишленост и на леката промишленост сега се намират в системата на различни министерства. Това разделяне на сродни стопански предприятия се отразява неблагоприятно върху тяхното ръководство, пречи да се използва максимално опитът на специалистите и затруднява цялостното разглеждане на въпросите за перспективното развитие на тези сектори. Мащабите на отделните клонове на нашата промишленост, които не са особено големи, позволяват в интерес на народното стопанство да се групират някои сродни предприятия и да се поставят те под общо ръководство.

С оглед на това правилно ще бъде досегашното Министерство на доставките да се реорганизира в Министерство на хранителната промишленост, в което да се групират всички предприятия на хранителната промишленост в страната, намиращи се в системата на различни министерства. Правилно ще бъде също така досегашното Министерство на леката и хранителната промишленост да се реорганизира в Министерство на леката промишленост, към което да се прехвърлят и предприятията на леката промишленост, намиращи се досега в системата на други министерства.

Това преустройство ще съдействува по-добре да се организира и ръководи работата в предприятията на хранителната и леката промишленост, да се намалят административните и производствените разходи, максимално да се използва наличната техника и опитът на специалистите в тези сектори, да се подобри качеството на продукцията.

Изохождайки от тези съображения, моля Народното събрание да разгледа и приеме предложението законопроект.

София, 25 декември 1956 г.

Председател на Министерския съвет: А. Югов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за реорганизиране на Министерството на доставките в Министерство на хранителната промишленост и на Министерството на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост

Член единствен. Министерството на доставките се реорганизира в Министерство на хранителната промишленост, а Министерството на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост.

Свързаното с реорганизацията групиране на сродни дейности и предаване на предприятия и управления от едно ведомство в друго да се извърши от Министерския съвет.

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата докладчикът на законодателната комисия др. Йордан Катранджиев да изрази становището на комисията по законопроекта.

Докладчик Йордан Катранджиев: (Чете)

„ПРЕДЛОЖЕНИЕ

на законодателната комисия по законопроекта за реорганизиране на Министерството на доставките в Министерство на хранителната промишленост и на Министерството на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост

Законодателната комисия предлага на Народното събрание да гласува и приеме горния законопроект така, както е предложен от Министерския съвет, без изменение.

Председател на законодателната комисия: Б. Лозанов.“

Председателстващ Николай Георгиев: При това положение следва да преминем към гласуване на законопроекта. Ще гласуваме законопроекта изцяло, тъй като съдържа един единствен член.

Моля докладчика на законодателната комисия да прочете текста на законопроекта.

Докладчик Йордан Катранджиев: (Чете)

„ЗАКОН

за реорганизиране на Министерството на доставките в Министерство на хранителната промишленост и на Министерството на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост

Член единствен. Министерството на доставките се реорганизира в Министерство на хранителната промишленост, а Министерството на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост.

Свързаното с реорганизацията групиране на сродни дейности и предаване на предприятия и управления от едно ведомство в друго да се извърши от Министерския съвет.“

Председателстващ Николай Георгиев: Ония от другарите народни представители, които са съгласни да се приеме прочетенният закон. . .

Председател на Министерския съвет Антон Югов: Другарю Георгиев, попитайте, може да има други предложения, или може някой да иска думата.

Председателствуващ Николай Георгиев: Чухте предложението на законодателната комисия. Има ли друго предложение?

Обаждат се: Няма.

Председателствуващ Николай Георгиев: Моля народните представители, които са съгласни да се приеме прочетеното заглавие и текстът на законопроекта, да гласуват. За приемането гласуват повече от половината от общия брой на народните представители, условията на чл. 39, ал. IV от Конституцията са спазени и законопроектът се приема. (Ръкопляскания)

Ще преминем към разглеждане предложението на председателя на Министерския съвет за промени в състава на правителството.

До Бюрото на Народното събрание е постъпило следното предложение от председателя на Министерския съвет: (Чете)

„До председателя на Бюрото на Народното събрание

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от председателя на Министерския съвет на Народна република България Антон Югов

Другарю Председател,

Първият заместник-председател на Министерския съвет др. Георги Чанков сега е натоварен и с длъжността председател на Държавната планова комисия. Това раздвоява неговото внимание и не му позволява да съсредоточи повече своите усилия в работата на Министерския съвет.

Изхождайки от това, ние смятаме, че др. Георги Чанков трябва да бъде освободен от длъжността председател на Държавната планова комисия и на негово място да бъде назначен нов председател на Държавната планова комисия. Това ще даде възможност на др. Георги Чанков да вложи своите усилия главно в работата на Министерския съвет за подобряване на ръководството на народното стопанство и управлението на страната.

Освен това във връзка с реорганизацията на досегашното Министерство на доставките и преименуването му в Министерство на хранителната промишленост и реорганизацията и преименуването на досегашното Министерство на леката и хранителната промишленост в Министерство на леката промишленост необходимо е Народното събрание да избере министри, които да възглавяват тези две министерства.

Ръководейки се от всичко това и на основание чл. 40 от Конституцията на Народна република България, предлагам Народното събрание да вземе следното решение:

1. Да освободи от длъжността председател на Държавната планова комисия първия заместник-председател на Министерския съвет д-р. Георги Чанков.

2. Да освободи от длъжността министър на доставките д-р. Руси Христов и да го избере за председател на Държавната планова комисия.

3. Да освободи от длъжността министър на леката и хранителната промишленост д-р. Атанас Димитров и да го избере за министър на хранителната промишленост.

4. Да избере за министър на леката промишленост д-р. Станка Цекова, досегашен заместник-министър на леката и хранителната промишленост.

София, 25 декември 1956 г.

Председател на Министерския съвет: Антон Югов.“

Желае ли някой от народните представители думата по предложението? — Няма.

Ще гласуваме поотделно предложенията.

Моля народните представители, които са съгласни заместник-председателят на Министерския съвет и председател на Държавната планова комисия д-р. Георги Чанков да бъде освободен от длъжността председател на Държавната планова комисия, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Моля народните представители, които са съгласни да бъде избран за председател на Държавната планова комисия д-р. Руси Христов, да вдигнат ръка. Мнозинство, приема се.

Моля народните представители, които са съгласни за министър на хранителната промишленост да бъде избран д-р. Атанас Димитров, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Моля народните представители, които са съгласни за министър на леката промишленост да бъде избрана д-р. Станка Цекова, да гласуват. Мнозинство, приема се. (Ръкопляскания)

Моля д-р. Станка Цекова да подпише предвидената по чл. 41 от Конституцията клетвена декларация и да заеме място, определено за членове на правителството.

(Д-р. Станка Цекова подписва клетвената декларация и след продължителни ръкопляскания заема определеното ѝ място)

Председателстващ Николай Георгиев: Преминаваме към последната точка от дневния ред:

Разглеждане на законопроекта за одобряване на указите и решенията, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 3 ноември до 26 декември 1956 г.

Моля дежурния секретар д-р. Надежда Гаврилова да прочете мотивите и текста към законопроекта.

Секретар Надежда Гаврилова: (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за одобряване на указите и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 3 ноември до 26 декември 1956 г.

Другарки и другари народни представители! След приключване на шестата редовна сесия на Второ Народно събрание през месец ноември 1956 г. Президиумът на Народното събрание, за да отговори на нуждите на управлението на страната, издаде по предложение на правителството известен брой укази по чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България и по чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание. Освен това по предложение на министъра на правосъдието съгласно чл. 25, ал. II от Закона за устройството на съдилищата Президиумът на Народното събрание издаде и решение за избиране на военен съдия.

Съгласно Конституцията на Народна република България и Закона за Президиума на Народното събрание, както и съгласно Закона за устройство на съдилищата тези укази и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание, подлежат на одобрение от Народното събрание в най-близката му сесия, свикана след издаването им.

Настоящата осма извънредна сесия на Второ Народно събрание е първата сесия след издаването на тези укази и решението и следва тя да се занимае с въпроса за тяхното одобрение.

По тези съображения молим, другарки и другари народни представители, да обсъдите предложения законопроект и ако го одобрите, да го гласувате.

Председател на Президиума на Народното събрание:
Г. Дамянов

Секретар на Президиума на Народното събрание:
М. Минчев

ЗАКОН

за одобряване на указите и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 3 ноември до 26 декември 1956 г.

Член единствен. Одобряват се следните укази и решението, издадени и приети от Президиума на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България, чл. 5, буква „б“ от Закона за

Президиума на Народното събрание и чл. 25, ал. II от Закона за устройството на съдилищата за времето от 3 ноември до 26 декември 1956 г.:

I. Укази по чл. 5, буква „б“

1. Указ за предоставяне на Министерския съвет право да възлага на ръководителите на ведомствата и на изпълнителните комитети на народните съвети изпълнението на предоставени му по закон или указ функции.

2. Указ за изменение и допълнение на Указа за насърчение на раждаемостта и многодетството.

3. Указ за допълнение на Указа за уреждане някои права на завършилите военно-учебните заведения и школи под ведомството на Министерството на народната отбрана и военно-учебните заведения в Съветския съюз.

II. Решение по чл. 25, ал. II от Закона за устройството на съдилищата

Решение за избиране на военен съдия.“

Председателстващ Николай Георгиев: Има думата докладчикът на законодателната комисия др. Манол Денев да изложи становището на комисията по законопроекта.

Докладчик Манол Денев: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Както е казано в мотивите на законопроекта, поставен на разглеждане, Президиумът на Народното събрание след шестата редовна сесия на Народното събрание е издал по предложение на правителството няколко нормативни указа и едно решение за избиране на военен съдия, които подлежат на одобрение със закон от Народното събрание.

Въпросите, които се уреждат с указите, накратко се отнасят до следното:

С първия указ — Указ за предоставяне на Министерския съвет право да възлага на ръководителите на ведомствата и на изпълнителните комитети на народните съвети изпълнението на предоставени му по закон или указ функции — се дава възможност на Министерския съвет да възлага на ръководителите на ведомствата и на изпълнителните комитети на народните съвети с право или без право на превъзлагане изпълнението на предоставени му по закон или указ функции, изброени в издаденото за целта специално постановление.

С възможността, която се предоставя с указа на Министерския съвет, се цели да се освободи правителството от разрешаването на някои по-малко важни и конкретни въпроси,

за да може да разрешава още по-задълбочено основните проблеми, като едновременно с това се осигури по-голяма оперативност и самостоятелна инициатива в работата на министерствата, ведомствата и на народните съвети по места.

Указът за изменение и допълнение на Указа за насърчение на раждаемостта и многодетството е издаден от Президиума на Народното събрание във връзка с постановлението на Министерския съвет и на Централния комитет на Българската комунистическа партия за увеличаване от 1 януари 1957 г. месечните добавки за деца на работниците, служителите, членовете на трудово-производителните кооперации и на пенсионерите. С този указ по законодателен ред се оформи едно от важните мероприятия, начертани от решенията на Априлския пленум на Централния комитет на Българската комунистическа партия.

С увеличението на семейните добавки се повишават действително заплатите на работниците и служителите, особено на тези, които са с две, три и повече деца. Това неминуемо ще повлияе благоприятно за поощряване на раждаемостта в страната. Предвидено е, и съвсем правилно, в указа на семействата, които имат месечен доход над 1800 лв., семейните добавки за деца да се заплащат в половин размер.

Това мероприятие е нова стъпка към подобряване на материалното и културното положение на трудещите се. То е проява на грижите на народната власт за трудовия човек и ще вдъхновява колективите на предприятията и учрежденията за още по-добра работа, за нови производствени победи и ще ги сплотява още повече около партията и правителството за по-нататъшното подобряване на техния живот и за процъфтяването на нашата социалистическа родина.

С указ на Президиума, издаден през м. юли т. г., бяха уредени някои права на завършилите военно-учебните заведения и школи под ведомството на Министерството на народната отбрана и завършилите военно-учебни заведения в Съветския съюз. С новия указ за допълнението му, който се предлага за одобрение, се признава полувисше техническо образование и на завършилите бившата школа за подготовка на оръжейни техници и пиротехници към завод № 10 в гр. Казанлък, които при постъпването в школата са имали средно образование и са останали невключени в цитирания указ.

В закона също така е включено за одобрение от Народното събрание и решението на Президиума, с което той, за да осигури нормалната работа на военните съдилища, въз основа на чл. 25 от Закона за устройството на съдилищата, е избрал един военен съдия.

Другарки и другари народни представители! С издаването на горните укази и на решението Президиумът на Народното събрание е допринесъл за своевременното законо-

дателно решаване на някои въпроси, възникнали от нуждите на държавното управление. При това Президиумът е действувал в рамките на своите конституционни функции, като тези укази са издадени на основание чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание, поради което законодателната комисия, след като разгледа внесените за одобрение от Народното събрание законопроекта, реши да предложи на Народното събрание да го гласува и приеме така, както е предложен, без изменение.

Председателстващ Николай Георгиев: Има ли желаещи да се изкажат по законопроекта? — Няма.

Ще преминем към неговото гласуване. Понеже съдържа единствен член, ще го гласуваме изцяло.

Моля докладчика на законодателната комисия др. Манол Денев да прочете законопроекта.

Докладчик Манол Денев: (Чете)

„ЗАКОН

за одобряване на указите и решенията, издадени и приети от Президиума на Народното събрание за времето от 3 ноември до 26 декември 1956 г.

Член единствен. Одобряват се следните укази и решенията, издадени и приети от Президиума на Народното събрание въз основа на чл. 35, точка 5 от Конституцията на Народна република България, чл. 5, буква „б“ от Закона за Президиума на Народното събрание и чл. 25, ал. II от Закона за устройството на съдилищата за времето от 3 ноември до 26 декември 1956 г.:

I. Укази по чл. 5, буква „б“

1. Указ за предоставяне на Министерския съвет право да възлага на ръководителите на ведомствата и на изпълнителните комитети на народните съвети изпълнението на предоставени му по закон или указ функции.

2. Указ за изменение и допълнение на Указа за насърчение на раждаемостта и многодетството.

3. Указ за допълнение на Указа за уреждане някои права на завършилите военно-учебните заведения и школи под ведомството на Министерството на народната отбрана и военно-учебните заведения в Съветския съюз.

II. Решение по чл. 25, ал. II от Закона за устройството на съдилищата

Решение за избиране на военен съдия.“

Председателстващ Николай Георгиев: Моля народните представители, които са съгласни да се приеме заглавието

и прочетеният член единствен на законопроекта, да гласуват. Мнозинство, приема се.

Другарки и другари народни представители! Бюрото на Народното събрание предлага с това заседанието да бъде прекъснато и да продължи на 5 януари 1957 г. в 10 ч. сутринта.

На 3 януари 1957 г. у нас пристига парламентарната делегация на Китайската народна република. (Р ъ к о п л я с к а н и я)

Ние смятаме и вярваме, че изразяваме вашето единодушно мнение, че за посланиците на великия китайски народ заслужава да посветим специално заседание на Народното събрание, за да ги приветствуваме от трибуната на последното с „добре дошли“ в нашата страна. (Р ъ к о п л я с к а н и я)

Закривам заседанието.

(Закрито в 11 ч. 45 м.)

Подпредседател: Н. Георгиев

Секретари: { Н. Гаврилова
В. Димитров

Стенограф: В. Йонков